

SIIPIRIKKO 1/93

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Julkaisija: Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Puheenjohtaja: Juha Miettinen Patotie 5 D 4 80160 Joensuu puh 821133

Varapuheenjohtaja: Hannu Huuskonen Karjamäentie 12 D 42
80230 Joensuu puh 137010

Sihteeri: Jukka Matero Kaislakatu 10 B 15 80130 Joensuu

Rahastonhoitaja: Olli Virmajoki 82180 Huhtilampi puh koti 79418 ja työ
201337

Muut hallituksen jäsenet: Kimmo Martiskainen 59820 Purujärvi puh 957-372270, Kimmo Koskela Iiksenvaara 80260 Joensuu puh 33397, Rauno Nivanaho Hyväriläntie 13 80260 Joensuu puh 137277, Jarno Sormunen Hyttitie 6 B 8 80170 Joensuu puh 896285

Lehden toimituskunta: Harri Kontkanen Jukajoentie 5 81235 Lehtoi puh 711865 (vastaava toimittaja), Juhani Hyttinen Sorvarinkatu 6 80160 Joensuu puh 821482

Tilausasiat: Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Jaetaan jäsenille jäsenmaksua vastaan. Jäsenmaksun suuruus v.1993 on 50 mk (opiskelijat, alle 25 v. 35 mk, perhejäsenmaksu 10 mk). Siipirikon tilausmaksu v.1993 50 mk. Irtonumerot vuosikertaan 1981 asti 4 mk (juhlanumero 15 mk), vuosikerrat 1982- 5 mk + postikulut.

Yhdistyksen tili: SYP Joensuu 201620 - 337216/Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y./PL 119 80101 Joensuu.

Kansi Tukkasotka • Hannu Eskonen

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

Kevätmuutto 1992 Pohjois-Karjalassa: Markku Halonen, Jarno Sormunen, Ari Parviainen ja Harri Kontkanen	3
Höytiäisen kanavan lintuasema 1992: Juha Miettinen	21
Pohjois-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1993	27
Ilmoituksia	29
Vol. 1992	32

KEVÄTMUUTTO 1992 POHJOIS-KARJALASSA

Markku Halonen, Jarno Sormunen, Ari Parviainen & Harri Kontkanen

Muuttokatsauksen kokosivat seuraavat tyypit: päämuuton käsitteli Markku Halonen, pedot kynäili Jarno Sormunen, arktikan tekaisi Ari Parviainen, ja isot linnut sekä vaelluslinnut sorvasi Harri Kontkanen. Juuan lintuharrastat r.y.:n havainnot kokosi tuttuun tyylisiin Hannu Lehtoranta, Lieksan havainnot kokosi Esko Lappi, kiitokset heille sekä kaikille muille ahkerille havainnoijille, joista seuraava nimilista koostuu.

Havainnoijat: Juuan lintuharrastajat r.y.: Hannu Lehtoranta = HL, Aila Lehtoranta, Jari Halonen, Henna Halonen, Sari Huttunen ja Harri Kirjavainen, Lieksa: Esko Lappi = EL, Sami Korhonen = SK, Marko Ojala = MO, Keijo Nuutinen ja Erwin Tuppurainen, - Markku Halonen = MH, Petri Hottola = PH, Hannu Huuskonen = HH, Suvi Hämäläinen = SH, Tuomas Immonen = TI, Vesa Jouhki = VJ, Aimo Jukkara = AJ, Lauri Karttunen = LK, Ari Kokkonen, Jari Kontiokorpi = JK, Harri Kontkanen = HK, Harri Kämäräinen, Mauri Leivo = ML, Veikko Makkonen = VM, Kimmo Martiskainen, Heino Mertanen, Juha Miettinen = JM, Pertti Mähönen = PM, Toni Nevalainen = TN, Petri Palviainen = PP, Ari Parviainen = AP, Vieno Piiipponen, Hannu Piironen = HP, Matti Piironen = MP, Heikki Pönkkä = HPö, Kauko Rouhiainen = KR, Hannu Räsänen = HR, Jouko Räsänen = JR, Andreas Siivonen = AS, Jarno Sormunen = JS, Veli-Matti Sorvari, Risto Sulkava, Jouko Tiussa = JT, Antti Vänskä = AV ja Pentti Zetterberg = PZ.

Lyhenteet: m = muuttava, esim 456/9a m = 456 muuttavaa yhdeksässä parvessa, p = paikallinen, r = rengastettu, ä = äänitelevä (Ä = laulava), σ = koiras ja ♀ = naaras

Taulukko 1. Kevään säätila (keskiarvot) LIEKSA, Lampela (ilm. EL)

	Lämpötila °C		Sademäärä mm	
	1992	1931-90	1992	1931-90
maaliskuu	-1,0	-5,3	37	31
huhtikuu	-1,6	+0,7	45	34
toukokuu	+9,2	+8,0	32	41
kesäkuu	+14,5	+13,8	27	62

Fenologisesti aikaiset havainnot:

Alleiviivaus = sivuava saapumisennätys

Laulujoutsen	n.12.2.	2m	Rää Nieminen	(SL-Karjalainen)
Mustavaris	n.1.3.	1p	Lip	(M.Alanen)
Kiuru	9.3.	1m	Joe Höylas	(M.Alanen)
Punakylkirastas	24.3.	1	Ilo	(?)
<u>Pensassirkkalintu</u>	17.5.	Ä	Kit Päätte	(PH)
Viitakerttunen	17.5.	Ä	Kit Juurikka	(PH)
Rytikerttunen	29.5.	1r	Joe Höylas	(JM)

Taulukko 2. Aikaisimmat havaintopäivämäärät lajeittain.

Kaulushaikara	25.4.	Tundrakurmitsa	17.5.	Kivitasku	20.4.
Kuikka	3.5.	Kapustarinta	12.4.	Pensastasku	26.4.
Kaakkuri	3.5.	Karikukko	16.5.	Leppälintu	1.5.
Silkkiiukku	27.4.	Taivaanvuohi	26.4.	Satakieli	17.5.
Härkälintu	2.5.	Jänkäkurppa	3.5.	Sinirinta	15.5.
Mustakurkku-uikku	2.5.	Lehtokurppa	27.3.	Punarinta	7.4.
Heinäorsosa	23.3.	Isokuovi	15.4.	Pensassirkkalintu	17.5.
Tavi	19.4.	Pikkukuovi	27.4.	Viitasirkkalintu	-
Heinätavi	27.4.	Punakuiri	8.5.	Luhtakerttunen	7.6.
Jouhisorsa	19.4.	Metsäviklo	14.4.	Viitakerttunen	17.5.
Haapana	27.4.	Liro	2.5.	Ruokokerttunen	13.5.
Lapasorsa	28.4.	Rantasipi	27.4.	Rytikerttunen	29.5.
Lapasotka	9.5.	Punajalkaviklo	3.5.	Mustapääkerttu	26.5.
Tukkasotka	19.4.	Valkoviklo	29.4.	Lehtokerttu	23.5.
Punasotka	21.4.	Mustaviklo	2.5.	Pensaskerttu	15.5.
Telkkä	19.3.	Pikkusirri	23.5.	Hernekerttu	3.5.
Alli	6.5.	Lapinsirri	14.5.	Pajulintu	29.4.
Pilkkasiipi	9.5.	Suosirri	16.5.	Tiltalti	29.4.
Mustalintu	30.4.	Jänkäsirriäinen	-	Sirittäjä	5.5.
Tukkakoskelo	30.4.	Suokukko	5.5.	Lapinuunilintu	-
Isokoskelo	12.3.	Vesipääsky	27.5.	Idänuunilintu	-
Uivelo	17.4.	Merikihu	-	Harmaasieppo	18.5.
Sepelhanhi	20.5.	Selkälokki	11.4.	Kirjosieppo	1.5.
Valkoposkianhi	16.5.	Harmaalokki	11.3.	Rautiainen	9.4.
Metsähanhi	12.4.	Kalalokki	15.4.	Metsäkirvinen	27.4.
Tundrahanhi	26.4.	Pikkulokki	1.5.	Niitytkirvinen	12.4.
Laulujoutsen	n.12.2.	Naurulokki	4.4.	Lapinkirvinen	16.5.
Pikkujoutsen	1.5.	Kalatiira	1.5.	Västäräkki	4.4.
Hiiirihaukka	31.3.	Sepelkyyhky	5.4.	Keltävästäräkki	27.4.
Piekana	5.4.	Sarvipöllö	5.5.	Lapinharakka	17.3.
Varpushaukka	?	Suopöllö	10.5.	Pikkulepinkäinen	23.5.
Kanahaukka	?	Kehräjä	18.5.	Kottarainen	16.3.
Mehiläishaukka	15.5.	Käki	5.5.	Hemppo	8.4.
Ruskosuohaukka	18.4.	Tervapääsky	17.5.	Punavarpunen	21.5.
Sinisuhaukka	12.4.	Käenpiika	29.4.	Pohjansirkku	28.4.
Kalasaäski	18.4.	Kiuru	9.3.	Peltosirkku	2.5.
Nuolihaukka	29.4.	Haarapääsky	28.4.	Pajusirkku	4.4.
Tuulihaukka	5.4.	Räystäspääsky	29.4.	Kultasirkku	4.6.
Ampuhaukka	22.3.	Törmäpääsky	11.5.	Lapinsirkku	27.4.
Kurki	10.4.	Kuhankeittäjä	23.5.	Pulmunen	12.3.
Luhtahuitti	15.5.	Mustavaris	n.1.3.	Vihervarpunen	11.4.
Liejukana	-	Peukaloinen	5.4.	Kultarinta	?
Luhtakana	1.5.	Peippo	23.3.		
Ruisräökkä	6.6.	Järripeippo	18.4.		
Nokikana	10.4.	Kulorastas	5.4.		
Meriharakka	30.4.	Räkättirastas	17.3.		
Töyhtöhyppä	23.3.	Laulurastas	19.4.		
Tylli	8.5.	Punakylkirastas	24.3.		
Pikkutylli	27.4.	Mustarastas	12.3.		

PÄÄMUUTTO KEVÄÄLLÄ 1992

Vesilinnut (uikuista sorsiin)

Silkkiiukut alkoivat hiljalleen runsastua huhtikuun viimeisinä päivinä, ja päämuutto tapahtui tutusti toukokuun alkupuoliskolla. Lip Heponiemen sulassa kellui 28.4. 8, 1.5. 50 ja 8.5. 100 pitkäkaulaa (AV,LK). Joe Linnunlahden laaja sula oli jälleen uikkujen suosiossa; sieltä laskettiin suurimmat summat: 28.4. 4, 3.5. 200, 4.5. 70, 5.5. 100, 6.5. 120, 7.5. 100, 8.5. 40, 9.5. 150 ja 11.5. 100p (PH,MH). 5.5. kellui myös Lie Lieksanjokisuussa 50 silkkikuikkaa (EL). 9.5. ynnättiin vielä Kiteen sulilta yhteensä 160 uikkua (MH). **Härkälintujen** muuttoa kuvatkoon 9.5. Rää Vuoniemessä nähdyt 5 lintua (MH) ja 10.5. Kit Muljulassa 6 örisijää (VM). **Mustakurkku-uikut** olivat tulleet 5.5. ainakin 11 yksilön voimalla Toh Peijonniemenlahdelle.

Sorsakevät oli myös hyvä. **Sinisorsat** runsastuivat huhtikuun 20. päivän paikkeilla. 25.4. Out Sysmäjärvellä polski 60, 30.4. 215 ja 1.5. 120 'siniankkua' (AV,MH). Joe Hanhentieltä havannoitiin 12.4. 6, 15.4. 10, 19.4. 25, 26.4. 35, 28.4. 120 ja 2.5. 40 sinisorsaa (MH). Muita potteja: 28.4. Lip Heponiemi 80, 2.5. Kit Hyypii 80, 3.5. Rää Oravilahti 100, 4.5. Lip Ahokylä 120 sekä 5.5. Vär Sääperi 120p (MH,AV) ja Lie Lamminkylä 120p (EL).

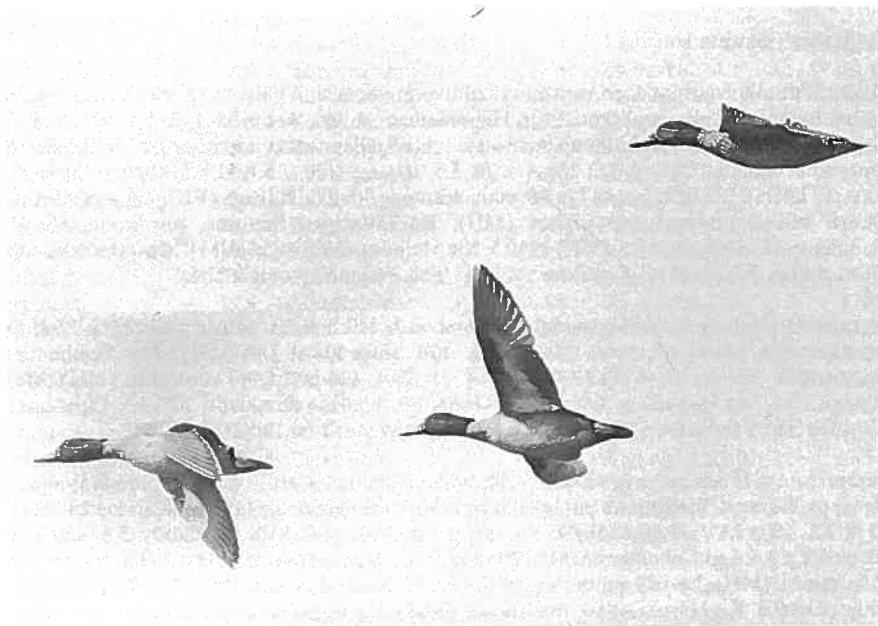
Tavi oli tutusti runsaslukuisin sorsalintu. Huhtikuun lopulla tavattiin vasta muutamia kymmeniä taveja paikassaan. Toukokuun puolella määrät kasvoivat jyrkästi. Out Sysmäjärvi: 30.4. 40, 1.5. 90 ja 2.5. 180p (AV). Lip Ahokylä: 3.5. 200 ja 7.5. 120p (LK,AV). Out Sätös: 5.5. 120 ja 6.5. 300p (AV). 3.5. Lip Kokonlammella 120 tavia (LK). Vär Sääperillä viihtyi 5.-6.5. 500 sekä 9.5. 250p 'taavia' (MH). Ja vielä muita irtopotteja: 7.5. Kit Kiteenlahdessa 100 ja Toh Tammalahdella 200p, sekä 9.5. Kit Hyypiillä 100 'minisorsaa' (MH). Lieksassa tavimäärät jäivät pienemmiksi, ja paras potti tavattiin vasta 10.5. Lie Lamminkylässä, 60 yksilöä (EL).

Haapanat pärskyttelivät kunnolla tavien tapaan toukokuun alkupuolella. Out Sysmäjärvi: 30.4. 20, 2.5. 40, 6.5. 200 ja 9.5. 130p (AV). Lip Ahonkylän poikkeuksellisen mahtavilla tulvapelloilla viihtyi 2.5. 40 ja 4.5. 100p haapanaa (AV). Ja eikun lisää haviksia: Kit Kiteenjärvi 2.5. yli 200 (PH), 3.5. Joe Linnunlahti 300 ja Paritsanlahti 100p (PH). 5.5. jatkui päämuutto: Kit Hyypii 100, Vär Uudenkylänlampi 150 ja To Peijonniemenlahti 250p (PH,MH). 9.5. Kit Hyypiiltä revittiin vielä 170 ja Vär Sääperiltä 100 haapanaa (MH). Lieksan suunnalla parhaat potit nähtiin Lie Lamminkylässä vasta 10.5. 120p ja 12.5. 100p (EL).

Muita vähälukuisempia sorsia laskettiin seuraavasti. 2.5. Lip Heponiemessä 20 **jouhi-** ja 10 **lapasorsaa** (LK). 3.5. Kit Hyypii 20 jouhisorsaa (MH). 4.5. Lip Ahonkylässä puolestaan 30 jouhi- ja 10 lapasorsaa (AV). 5.5. jouhisorsia kellui jo ylenmäärin, mm. Vär Sääperillä 30 ja Out Sätöksessä myös 30 (AV). 6.5. Sätöksessä oli jo 50 'jouhikia', Sääperillä puolestaan 20:n potti lapasorsia (MH). Parinkymmenen jouhisorsan potit olivat yleisiä toukokuun parin ensimmäisen viikon ajan.

Sorsien, uikkujen ja muiden vesiaisten ohella maltettiin laskea myös sotkia. Kit Päätteeltä ja lähiympäristöstä löytyi 2.5. 200 **tukkasotkaa** ja Hyypiillä lepäili 25 **punasotkaa** (PH,MH). Lip Heponiemi kunnostautui 40:llä punasotkalla (AV). 3.5. olivat punasotkat runsastuneet silmissä: Kiteen sulilla yhteensä 65, Joe Paritsanlahdella 60, Utrassa 40 (MH) sekä Out Sysmäjärvellä 35 (AV). Tämän jälkeen muutto repesi molemmilla lajeilla. 7.5. Kit Päätteellä oli 250 tukka ja 80 punasotkaa, 13.5. Toh Peijonniemenlahdella 110 ja Kit Päätteellä 230 tukkasotkaa. Vesiaisten keväistä runsautta maakuntamme lintujärvillä kuvaa hyvin 10.5. Kit Päätteeltä lasketut 700 lintua lajilleen erittelemättä (VM).

Telkät tupsahtivat joukolla 20.4.: Joe Hanhentie 45 ja Eno Rahkeenniemi 60 (HK). Kit Hyypiin sarja: 14.4. 8, 18.4. 14, 25.4. 22, 27.4. 40, 1.5. 90, 2.5. 70 sekä 9.5. 50p (MH). Lip Heponiemi:

Tavikoiraat muuttolennessa • Hannu Eskonen

Juhlapukuinen mustakurkku-uikku on pirteä ilmestys • Hannu Eskonen

21.4. 40, 25.4. 70 ja 27.4. 120p (AV,LK). 3.5. Kiteen sulilla yhteensä 210 telkkää, Joe Paritsanlahdella 130 ja Utrassa 50p (MH), sekä 5.5. Kit Päätyeellä 115p telkkää (PH). **Isokoskeloiden** pahimmat potit: 1.5. Out Sysmäjärvi 40, 2.5. Kit Hyypiä 40, 3.5. Rää Kivi-Vänskänsalmi 33, 5.5. Vär Sääperi 30 (MH) ja 10.5. Lie Lieksanjokisuu 30p (EL). **Tukkakoskeloista** havisteltiin vain 3.5. Kit Päätyeeltä 6 ja 9.5. Joe Linnunlahdelta 10 yksilöä (MH). **Uiveloita** tavattiin 2.5. Kit Hyypiällä 25 (MH), Lip Heponiemessä 18 (LK), sekä 3.5. Kiteen Sulilla 13♂+27♀, 5.5. Toh Peijonniemenlahdella 12, 6.5. Out Sysmäjärvellä 15 (AV) ja 14.5. Pol Nisjärvellä 18p (PH) - pienemmistä poteista puhumattakaan. **Nokikanojen** 'mahtavimmat' kerääntymät tavattiin 28.4. Lip Heponiemessä 10p ja 5.5. Toh Peijonniemenlahdella 10p (MH).

Lokit&tiirat

Harmaalokkien valkeahkot hahmot vyöryivät Karjalaan jo hyvissä ajoin. 23.3. oli Enon Rahkeenniemessä 102 harmaalokkia yöpuulla (AV,AP). Väliin kato kävi Enon lokeilla, mutta 5.4. löytyi jälleen Ahveniselta ja Uimaharjusta yhteensä 165 harmaalokkia (MH,AP). Joensuun sulilla pyrähti 6.4. yhteensä 235 lintua (MH). 16.4. Joensuun summat olivat huipussaan, tällöin 1000 yksilöä kierteli Repokalliolla ja Pielisjoella (MH). Tämän jälkeen tilanne rauhoittui, ja alueella vietti kevättä pitkälle toukokuuhun noin 300 harmaalokkia.

Mustafrakkisten **selkälokkien** ohilentoa seurattiin 26.4. Kes Mäntyniemessä, tuloksena 16/3a etelään lentävää (MH). 27.4. piteli Lip Heponiemessä 20 ja Joe Linnunlahdella 20 selkälokkia jäätä astinlautanaan (AV). 28.4. Joe Hanhentieltä havaittiin ainakin 30 selkälokkia, ja vielä 7.5. latoi Joe Repokallion kaatopaikalla 15 'tummatakkia' paistintähteitä suihin (MH). **Kalalokki**-kevään pääpiirteet olivat seuraavat: 27.4. Lip Heponiemi 100 (AV), Kit Puhos 53 ja Hyypiä 35p (MH). 28.-30.4. havaittiin useita 30:n kalalokin potteja ympäri lääniniä. Vapunpäivänä Puhoksessa pyöri vielä 70 kalalokkia. 5.5. Joe Utrassa 40 ja Vär Sääperillä 50 kalalokkia.

Naurulokit alkoivat hiljalleen yleistyä 19.4. jälkeen. 26.4. viuhtoi Out Sysmäjärvellä 140 naurulokkia muutolla (AV), ja Joe Hanhentien ympäristöstä löytyi vasta vain 50 yksilöä. 27.4. naurulokit olivat runsastuneet: Lip Heponiemi 955p ja Joe Linnunlahti 600p (AV), Kit Kiteenjärvi 300p. 28.4. puolestaan Joe Linnunlahdella 1500p (HK,AP) ja Lip Viinijärven pelloilla 400p. 4.5. naurulokit alkoivat olla jo pesimäpaikoillaan, kuten Kon Pitkärannassa, jossa hyrräsi 400 lintua. Myös Toh Peijonniemenlahdella ja Vär Sääperillä oli 5.5. 500 naurulokkia pesäpaikkaa katsastamassa. 8.5. etsi vielä 400 naurulokkia Joe Repokallion kaatopaikalta lantulaatikon tähteitä.

Pikkulokit saapuivat hännänhuippuna toukokuussa. 1.5. löytyi ensimmäinen isompi tiedustelupartio Kit Kiteenjärveltä, 8 yksilöä. Seuraavana päivänä olivat pikkulokit tupsahtaneet yllättäen Liperiin oikein joukolla. Lip Ahonkylässä porräsi 110 (AV), Kit Kytänsalmessa 23 (VM) ja pohjanoteerauksena Vär Sääperillä vasta 8 lintua. Varsinainen runsastuminen tapahtui vasta viikkoa myöhemmin. 9.5. Out Sysmäjärvi 140, 11.5. 60 ja 28.5. 80p (AV). 10.5. lepatti Rää Vuoniemessä 100 pikkulokkia - eivät ainakaan olleet reviiireillään (MH). 13.5. alkoi Kit Päätyeenlahden miehitys olla kunnossa, paikalla 150 'mustapäätä' (PH). 17.5. oli Pyhäselän pohjoispäähän pakkautunut mahtavasti pikkulokkeja - ne ilmeisesti olivat vielä osin matkalla pesimäpaikoilleen: Ukonlahti 200, Linnunlahti 350 ja Höylas 150p (ML,MH).

Kalatiiroja viuhtoi 9.5. Out Sysmäjärvellä 25 linnun verran (AV). Päämuuton aikaan, 17.5., leijaili pikkulokkien kaverina Joe Ukonlahdella 200 ja Linnunlahdella 200 Sterna sp:tä, luonnollisesti pääosin kalatiiroja (MH,ML).

Kahlaajat (hyypistä rantasipiin)

Kahlaajakevästä muodostui vallan mainio. **Töyhtöhyyppien** muutto kangerteli koko huhtikuun alkupuolen, pieninä huippuina vain 11.4. Lip Ahonkylän 21m ja 12.4. Out Sysmäjärven 61/7a

m 'töyhtäriä' (AV). 19.4. vedätteli Kes Mäntyniemessä 40 hyökkää kohti pohjoista (MH). Liperin "aakeet laakeet" pellot olivat kova sana hyökkien päämuuttoaikaan. 27.4. Viinijärvellä oleili 90p, 28.4. Viinijärvellä yhteensä peräti 350p, Heponiemessä 80p ja Ahonkylässä 80p 'töyhtöpäästä' (MH,AV). 29.4. Ahonkylässä tepsutteli 140p (AV) ja Kit Puhoksessa 100p/m hyökkää (MH). 30.4. jatkui hyökkittely, jolloin Pyh Mulossa oli 220p ja 1.5. enää 100p. Lopuksi mainittakoon 1.-5.5. Vär Sääperillä lepatellut 100:n hyökkän potti (MH).

Heikkojen jäiden varoittajat, kevään valot, nokkamiesten nokkamiehet - **isokuovit** alkoivat kuikutella enemmälti huhtikuun jälkipuoliskolla. Kes Mäntyniemen havainnot: 25.4. 26m, 26.4. 28m ja 27.4. 80m (MH ym.). 25.4. havaittiin Out Sysmäjärvellä 39 kuovia, 26.4. peräti 254p/m ja 27.4. 150p 'käyränokkaa' (AV). Lip Viinijärveltä saatiin myös kiva sarja: 25.4. 100p/m, 27.4. 260p, 28.4. 285p ja 30.4. 100p (AV). Pyh Mulossa palloili puolestaan 28.4. 80p, 30.4. 140p ja 1.5. 60p kuovia (MH). 29.4. Kit Puhos kunnostautui myös kuovimarkkinoilla, tuloksena 80p/m. Viimeisinä kerääntymistä 3.5. Kit Kiteenlahdessa 30p ja 5.5. Vär Sääperillä 50p (MH).

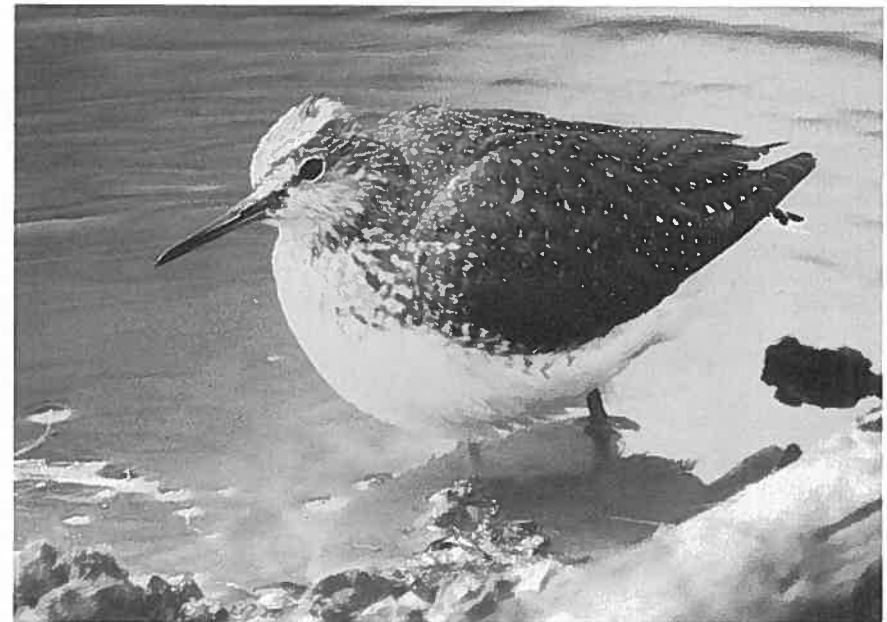
Kapustarinnatkaan eivät jättäneet kiikarimiehiä kylmiksi. Heti alkuun Liperin peltolakeuksien sarjat. Viinijärvi: 2.5. 110, 3.5. 60 ja 4.5. 160p (AV). Ahonkylä: 3.5. 50, 10.5. 120, 11.5. 260, 12.5. 300 ja 13.5. 360p (AV,PH,LK). 4.5. pyrähti Pyh Mulossa 200 kapustarintaa (MH). 11.5. Out Alavissa 190p (AV) ja samana päivänä Kit Kunonniemen kuivatusalueella mahtavat 500-600 'kapustaa' (A.Parkkonen). Vär Niiralassa + Sääperillä laidunsi 6.5. yhteensä 110 lintua, ja seuraavana päivänä jo yksin Sääperillä 200p kapustarintaa. 9.5. Värtsilästä ynnättiin jo mukavat 500 p/m lintua, 13.5. määrät olivat pudonneet jo 150:een (useat). Lieksan suunnallakin nautittiin 'kapustakahlaajien' parvista, esim. 12.5. Lamminkylässä piipersi 100 yksilön parvi (EL).

Suokukkojen keväinen ohimarssi oli kerrassaan ainutlaatuisen mahtava - kiitos Lip Ahonkylän mittavien tulvapeltojen. Siellä tapahtui toukokuun puolivälissä jatkuvaa suokukkoparvien levähtelyä - linnut vaihtuivat jatkuvasti. Ahonkylän sarja (päivän suurin summa): 8.5. 40, 9.5. 10, 10.5. 150, 11.5. 530, 12.5. 800, 13.5. 1150, 18.5. 680, 19.5. yli 1000, 20.5. 400, 21.5. 550, 22.5. 1000 ja 24.5. enää 30p. Alueella lienee pysähtynyt useita tuhansia suokukkoja. Jopa vuorokauden eri aikoina laskettiin vaihtelevia lukemia. Myös muualla nähtiin 'suokulaisia', mutta vähemmän. 12.5. Out Sätös 100p (AV), 13.5. Lip Kokonlampi 70p (LK) ja 22.5. Kon Pitkäranta 70 (MH). Vär Sääperillä soiden keikareita tavattiin seuraavasti: 9.5. 40, 20.5. 200p/m sekä 23.5. 40 (ML ym.). Ja vielä 27.5. kahisi Joe Höylaksella 40 suokukon siivet.

Valkoviklot alkoivat rynnä vapunpäivänä. Lip Ahonkylän tulvapeltoilla alkoi oitis tapahtua: 2.5. 35, 7.5. 40, 8.5. 40, 11.5. 30 ja 12.5. 40p lintua (AV,MH). Out Sätöksessä kieppui 6.5. 80 ja 7.5. 125 paikallista 'valkkaria' (AV). Vär Sääperin tulvapeltojen ansiosta saatiin myös valkoviklolle mahtava paikalliskerääntymien sarja: 5.-6.5. 150, 7.5. 220, 8.5. yli 500 (!!!) ja 9.5. 200 paikallista valkovikloa (MH,PH).

Lirot pistivät myös parastaan. Lip Ahonkylän kahlaajarunsaus oli suorastaan ihmeellistä: 6.5. 35, 8.5. 40, 10.5. 100, 11.5. 50, 12.5. 80, 13.5. 160, 19.5. 250, 20.5. 50, 21.5. 180, 22.5. 250 ja 24.5. 40 paikallista liroa (useat). Kuten muidenkin lajien osalla lintujen vaihtelevuus oli suuri - luvut ovat vain suuntaa-antavia. Vär Sääperillä liroja nähtiin seuraavasti: 6.-9.5. 60p, 16.5. 203/22a m ja 20.5. 45p (ML ym.).

Metsävikloista kannattaa mainita seuraavat päämuuttoa kuvaavat havainnot: Kes Mäntyniemi 27.4. 12m ja 28.4. 11m (HK,MH). 2.5. laskettiin Kiteen kk:n ympäristössä yhteensä mahtavat 58 ! metsävikloa (PH). Vär Sääperillä vielä 5.5. 30p ja 7.5. 10p 'metsäläistä' (MH). **Rantasipi** eli "vesilepakko" yleisty toukokuun ensimmäisen viikon aikana. Rää Kivisalnessa 3.5. 8p ja 7.5. 17p, sekä jälkimmäisenä päivänä myös Rää Oravilahdella 20p ja Vär Sääperillä 20p sipiä (MH).

Hyvästä metsäviklosummista saatiin nauttia keväällä -92 • Hannu Eskonen

Taivaanvuohien muuttoparvet jäivät vähille, kuitenkin 1.5. Out Sysmäjärvellä 12p, Kes Mäntyniemessä 12m (MH) ja Lip Viinijärvellä 25p (AV). 5.5. 'pässejä' lenteli Toh Peijonniemenlahdella 10 ja Vär Sääperillä 30 (MH).

Kyyhkyt

Sepelkyyhkyjen armadoista ei meinannut tänä keväänä loppua tulla. 11.4. havaittiin Lip Ahonkylässä 30:n sepelkyyhkyen parvi (AV). Kes Mäntyniemen stajauksen tuloksia: 19.4. 180 S, 25.5. 90m, 26.4. 62m, 27.4. 70m ja 1.5. 200m (MH ym.). 26.4. muutti Out Sysmäjärvellä 220/10a (AV) ja 29.4. Kit Puhoksessa 80 (MH). Toukokuun puolella parvet jysähtivät paikallisiksi: 2.5. Lie Lamminkylä 100 (EL), 3.5. Rää Oravilahti 300 (MH), 5.5. Vär Niirala 200 ja 5.-7.5. Vär Sääperi 1000p sepelkyyhkyä. Vielä 9.5. Sääperillä päivysti 400 parvi sepelkyyhkyä.

Varpuslinnut (varislinnuista hyönteissyöjiin)

Varislintujen maaliskuinen muutto voimistui 19.3., jolloin Joe Pielisjoella vaakkui 50 **naakkaa** ja 500 **varista**. Suurin naakkapotti löytyi 27.3. Joe Repokallion kaatopaikalta, 70 lintua. **Mustavariksia** seikkaili Joensuussa 21.3.-15.4. enimmillään 25 lintua paikassaan, eli mitään kunnan huippua ei koettu. 18.4. muutti Vär Sääperillä 18 mustavarista. Naakkojen ja mustavaristen muuttokausi oli pitkä - maaliskuun puolivälissä aina toukokuun alkuun. Vielä 5.5. löytyi Värtsilästä 45 naakkaa ja 30 mustavarista. Viimeisiä mustavariksia olivat 22.5. Joe Höylasin kolme ja 23.5. Vär Sääperin 10 lintua (MH ym.).

Rastat saapuivat iloksemme perin myöhään. Vasta 19.4. oli ensimmäinen päivä jolloin kaikki rastaslajit näkyivät yhdeltä seisomalta. 28.4. ihmeteltiin Kes Mäntyniemessä rastaiden muuttovirtaa etelään, ja yhteensä 650 **punakylki-** ja 1500 **räkättirastasta** laskettiin (HK,AP,AV). 29.4. pyrähti Kit Puhoksessa 300 räkättiä ja 50 pientä Turdus sp:tä (MH). Lip Viinijärvellä sigmattiin räksä 30.4. 350 ja 1.5. 800 paikallista (AV). 30.4. raikui rastaanlaulu Pyh Mulossa

500 räkätin ja 50 pienen Turduksen konsertissa (MH). Vapunpäivänä rastaita löytyi Pyh Reijolasta 250, Mulosta 500, Lip Ahonkylästä 500 paikallista, ja Kes Mäntyniemessä muutti 500 rastasta. 2.5. Kes Mäntyniemessä muutti mahtavat 1000 punakylkirastasta kaakkoon (PH). 3.5. räiskyi räksätys Kit Kiteenlahdessa 500 rastaan voimalla, Pyh Mulossa puolestaan 2500 räkättiä ja 1000 punakylkirastasta päästi kevätilmoille huikean konsertin (PH). 4.5. Pyh Mulossa oli enää 400 rastasta, mutta päivää myöhemmin niitä löytyi Värtsilästä vielä 2500 yksilön verran (MH).

Samoin kuin rastailla, **peippojen** muutto pääsi vauhtiin vasta huhtikuun lopulla. 28.4. muutti Kes Mäntyniemessä yli 1500 peippoja ja 10 **järripeippoja** (HK,AP,AV). 29.4. lehahti Kit Puhoksessa 500 peippoja (MH) ja Lip Viinijärvellä 400 (AV). 30.4. oli Viinijärvellä kasaantunut 2000 peippoja ja 20 järripeippoja (HK,AV,AP). Samana päivänä peippoja laskettiin myös Lip Heponiemessä 600p ja Pyh Mulossa 400p. 1.5. löytyi Kit Kiteenlahdesta 300 ja 2.5. Vär Sääperiltä 500p peippoja (MH). 2.5. havaittiin Kes Mäntyniemessä ja Kit Kiteenlahdessa yhteensä 4000 p+m peippolintua (PH). 3.5. alkoivat järriit runsastua. 5.5. kierteli Värtsilässä yli 3000 peippolintua (MH). 11.5. puolestaan Joe Höylaksen ruokintapaikalta pörähti 50:n järripeipon parvi.

Kiuruja eli leivosia tavattiin 28.4. Pyh Mulosta 50 ja Lip Viinijärveltä 30 (MH). 30.4. taasen Lip Viinijärvellä 50p ja Lip Ahonkylässä 50p (AV). 1.5. pyrähti kevään suurin kiurukasa Kit Kiteenlahdessa, 60 yksilöä (MH). **Kottaraisilla** oli laiha kevät. Joe Repokalliolla niitä istuskeli 27.3. 22, 2.4. 30, 4.4. 40 ja 16.4. 50p. Lisäksi 19.4. pörähti Kes Mäntyniemessä 15 (MH). **Pulmusia** parveili sensijaan runsaasti. 4.4. oli päämuuttopäivä; Joe Hanhentie 70m, Ukonlahti a1100p, Hasaniemi 200p ja Höylas 215 p/m (MH, TN). Jännää oli pulmusten ruokaileminen ruovikoissa. Tämän jälkeen tavattiin pieniä parvia yleisesti koko huhtikuun ajan. Pieninä ilopillereinä 24.4. Vär Sääperin 76/5a m (HK, MH) ja 28.4. Pyh Mulon 110/3a p/m (MH). Viimeiset pulmuset, 4 kappaletta, tutustuivat 5.5. Toh Valkeasuohon (MH).

Pajusirkkujen huomaamatonta muuttoa tarkkailtiin 27.4. Kes Mäntyniemessä, tulos 20m. 29.4. pyöri Kit Puhoksessa 10 ja 30.4. Pyh Mulossa samoin 10 pajusirkkua pienellä alalla (MH). **Pohjansirkkuja** oli jo runsaasti vapunpäivänä rantapuskissa. **Lapinsirkkujen** muutto oli tänä keväänä melko vauhti. 3.5. sattui ilmeisesti päämuutto, jolloin Rää Oravilahdella pyörähti a200p (MH), ja Pyh Mulossa 150p (PH, JR, AJ). 5.5. lapinsirkkuja laskettiin Vär Niiralassa 50p, ja 6.5. Sääperillä 30p (MH).

Niittykirvisten muutto voimistui vauksi, ja toukokuun alussa kävi melkoinen kuhina tulvapelloilla ja rantalutakoissa. 3.5. niittykirvisen 'ist-ääni' tuli tutuksi monessa paikassa; Kit Kiteenlahti 100p (MH) ja Lip Ahonkylä 100p (AV). 5.5. Toh Valkeasuolla 50p, Vär Sääperillä yli 100p (MH) ja Vär Uudenkylänlammella 120p (PH). Huippuluku pamahti pöydälle 6.5. Out Sätöksessä, jossa 300p (AV). **Metsäkirvisiä** lepatti vapunpäivänä 28 siipiparia Kes Mäntyniemen ohi (MH). **Lapinkirvisiä** nähtiin niukasti, ainoat ilmoitetut 23.5. Vär Sääperin 3p ja 31.5. Rää Haapasalmen 1 yks. (MH).

Isoiset häntäheikit - **västaräkit** tupsahtivat joukolla 28.4. P-K:hon, ja silloin havaittiin Lip Viinijärvellä 180p (AV). 29.4. keikkui Kiteen etelä-osiassa yhteensä 300:n västaräkin pyrstöt (PH). 30.4. västaräkkejä havaittiin Pyh Mulossa 70 (MH) ja Out Alavissa 120p (AV). 2.-3.5. Lip Ahonkylä tarjosi 150p västaräkkiä, ja Vär Sääperi 5.5. yli 100p 'riukuperää' (MH). **Keltävästaräkit** olivat tulleet 9.5. Out Sysmäjärvelle 35 yks. voimalla, sekä Vär Sääperille 20.5. 90 linnun voimalla (AV).

Rautiaiset ja **punarinnat** runsastuivat mukavasti 29.4., ja niiden raikas laulu kaikui heti kuusikoista. 1.5. livahti Kes Mäntyniemen ohi 26 muuttavaa rautiaista (MH). **Kivitaskuja** niitaili 29.4. Kit Puhoksessa 6 (MH), ja 30.4. Lip Viinijärvellä 7 (HK, AP). **Pajulintuja** tupsahti jo 29.4. laulelemaan keskelle korkeiden hankien, nietosten. 5.5. niitä oli tullut jo paljon läänin etelä-osiin.

Ensimmäinen ruokokerttunen saapui maakuntaamme 13.5. • Hannu Eskonen

Joe Höylaksella pajulintujen niukahko päämuutto koettiin 12.5.-1.6. välisenä aikana, jolloin verkkoihin tupsahteli tasaisesti 1-18 lintua per päivä. **Kirjosiepot** ilmestyivät joukolla pöntöilleen 7.-9.5. **Käen** kukunta puolestaan raikui kaikkialla 10.5. Muuttaville hyönteissyöjille 17.-18.5. välinen yö oli mainio. 18.5. maasto oli suorastaan täynnä **sirittäjiä**, **ruokokerttusia**, **herne-** ja **pensaskerttuja**, kirjosiippoja, **leppälintuja** ja **punavarpusia**. Joe Höylaksella hernekerttujen huippu koettiin 19.5. 7r, ruokokerttusten huippu 24.-26.5. yht. 40r ja lähes kateissa olleiden **sinirintojen** 'huippu' 19.5. 3r (JM). **Rytikerttunen** yllätti JM:n kaksi kertaa Höylasin verkkokierroksilla 29.5. ja 4.6., molemmilla kerroilla yksi rengastus. **Pääksyisiä** pöräsi 18.5. Rää Lamminpohjassa 250 (MH), ja sitten alkoikin jo kesä olla ovelta...

PEDOT KEVÄÄLLÄ 1992

Piekana: Ensimmäinen muutti 5.4. Pyh Mulossa (MH). Piekanoilla muuton huippu oli selvästi havaittavissa. Vielä 16.4. piekanamuutosta ei havainnut juuri merkkiäkään, mutta 17.4. oli piristymistä huomattavissa; Kes Leveäkivessä 6m (TL, JS) ja Joe Hanhentiellä 5m (MH). 18.4. oli piekanoilla selvä päämuuttopäivä, minkä havaintosarjakin kertoo; Vär Sääperi 60m (MH, AP, PZ), Kes Leveäkivi 29m (TI) ja Kon Jakokoski 4m (MP). Harmillisesti Kes Mäntyniemi oli 18.4. miehittämätön, ja sinne 'ehdittiin' vasta 19.4., jolloin nähtiin 23m piekanaa (MH, PH, JR). Samana päivänä Vär Sääperillä nähtiin 16m (HK, AP, TN, PH, JR), Kon Jakokoskella 8m (MP) sekä myöhemmin illalla Joe Hanhentiellä 5m (MH). Toinen pienempi rynnitys lienee ollut 28.4., sillä tuolloin ainakin Kes Mäntyniemessä repäistiin vielä 16m piekanaa (HK, AV, AP). 1.5. ei enää piekanoita juuri kiinnostanut; Vär Sääperi 5m (HK, JS ym.) ja Kes Mäntyniemi 3m (MH).

Hiirihaukka: TI oli 16.4. kavunnut Kes Leveäkivenmälle stajjaamaan, ja tulosta tuli 4:n hiirihaukan verran. Joe Hanhentiellä muutti puolestaan 2 lintua (MH) sekä Kon Hautakankaalla

oli 1p (AS). Kes Mäntyniemessä muutti 19.4. jo 12m hiirihaukkaa (MH) ja Vär Sääperillä 9m (HK,AP,TN,PH,JR). 20.4. osa hiirihaukoista paineli takaisin kaakkoon rajuhkon takatalven kourissa. Tällainen paluumuutto lienee buteoilla varsin harvinaista, mikä kertookin hyvin takatalven voimakkuudesta. 27.4. päästiin Kes Mäntyniemessä nauttimaan 19m + 3p linnusta (MH,AP,HK,VJ), 28.4. samoin Kes Mäntyniemessä 12m (HK,AV,AP) sekä Kon Jakokoskella huomattiin 4m (MP), ja karkelot jatkuivat 29.4. Kit Puhoksessa, missä 12m ja 4p hiirihaukkaa ilahduttivat havainnoijiaan (MH ym.). 1.5. Kes Mäntyniemessä havaittiin 10m + 10p ja Vär Sääperillä 10m + 8p.

Mehiläishaukka: Missä lie pernikset olleet, kun vain neljä havaintoa ilmoitettiin; 17.5. Toh kk:ssa 2m (TI), 23.5. Rää Kiesjärvellä 1p (MH), 30.5. Rää Vuoniemessä 1m (MH) ja 3.6. Kes Kerelissä 1m (TI,JS).

Buteo/Pernis: Määrittämättömiä isopetoja havaittiin seuraavasti: 18.4. Kit Kiteenlahti 6m (MH), 19.4. Kit Puhos 9m (MH), 25.4. Kes Mäntyniemi 3m (MH,JS,HK), 26.4. Kes Mäntyniemi 3m, 27.4. Kes Mäntyniemi 10m sekä 29.4. Kit Puhos 3m (MH ym.).

Kalasaäksi: Ensivavien jälkeen muutto pääsi heti käyntiin, kun 26.4. Vär Sääperillä muutti 4 sääkseä (HK,JS ym.), sekä Kes Leveäkivessä havaittiin 2 kiertevää lintua (MH). 27.4. lienee ollut sääksien päämuuttopäivä, sillä Kes Mäntyniemessä nähtiin 9m + 2p lintua (MH,HK,AP,VJ). Myös 1.5. tuntuivat 'pandarit' olevan liikkeellä, sillä Vär Sääperillä nokitettiin 8m + 1p (HK,PH,JS ym.).

Varpushaukka: Yksittäishavaintojen jälkeen ensimmäinen ryntäys oli 18.4., jolloin Kes Leveäkiven hienossa kevätssä viuhtoi 19 'nisseä' kohti pohjoisia pesimämetsiä (TI). Pieniä petoja saatiin ihostella myös Vär Sääperillä, jossa muutti 10 varpushaukkaa (MH). Seuraava päivä oli melkein yhtä hyvä; Kes Mäntyniemi 7m (MH), Kes Leveäkivi 6m (TI) ja Vär Sääperi 4m (HK,AP,TN,JR,PH). 24.4. MH näki Vär Sääperillä 7m ja seuraavana päivänä Kes Mäntyniemessä stajattiin 13m + 2p (MH,JS,HK). 26.4. lintumiehillä oli varpushaukan katse silmissä, eikä turhaan, sillä Kes Mäntyniemessä tapitettiin 26m + 2p (MH) ja Vär Sääperillä 7m (HK,PH,JS ym.). Tämän jälkeen rippeitä tuli tasaiseen tahtiin; 27.4. Kes Mäntyniemessä 18m + 2p (MH,HK,AP,VJ) ja Kon Jakokoskella 1m (MP). 28.4. Kes Mäntyniemessä 5m + 1p (HK,AP,AV). 1.5. oli myös varpushaukoilla hiukan parempaa muuttoa, ja Vär Sääperillä stajattiin 6m + 4p (HK,PH,JS ym.) sekä Kes Mäntyniemessä 5m + 3p (MH).

Kanahaukka: Kanahaukan osalta ei voi sanoa millon päämuutto oli, joten kertaan vain parhaat havainnot. 18.4. Vär Sääperi 4m (MH), 25.4. Kes Mäntyniemi 10m (MH,HK,JS) ja 1.5. Vär Sääperi 3p (HK,PH,JS ym.).

Ruskosuohaukka: Ensimmäinen yli yhden ruskiksen päivä oli 27.4., tällöin Kes Mäntyniemessä muutti 2 lintua (MH,HK,AP,VJ). Edellisen ja 'päämuuton' väliin sopii vielä yksi parempi muuttopäivä; 29.4. Kit Puhoksessa muutti $\sigma + \varphi$. 1.5. oli ruskosuohaukalla, kuten monilla muillakin pedoilla päämuuttopäivä. Ihanteellisten sääolosuhteiden vallitessa viuhtoi Out Sysmässä $2\sigma + 2\varphi$ (AS), Vär Sääperillä 2σ (HK,PH,JS ym.) ja Kes Mäntyniemessä 2 kiertelijää (MH). Seuraavien päivien aikana tuli havaintoja vain yksittäisistä muuttajista, ja viimeinen tikistettiin 13.5. Vär Sääperiltä (MH).

Sinisuohaukka: 'Sinisuo' nähtiin ensikerran muutolla 12.4. Vär Sääperillä (HK,AP,PZ), mutta muutto pääsi vauhtiin vasta 27.4., jolloin Kes Mäntyniemessä muutti $4\sigma + 1\varphi$ (MH,HK,AP,VJ) ja Kon Jakokoskella nähtiin σ (MP). Seuraavana päivänä nähtiin jälleen Kes Mäntyniemessä muutolla $4\sigma + 1\varphi$ (HK,AP,AV) ja Kon Jakokoskella $\sigma + \varphi$ (MP). Myös 1.5. oli ilmassa kohtalaista liikehdintää; Vär Sääperillä muutti $2\sigma + 3\varphi$ (HK,PH,JS ym.) ja Kes Mäntyniemessä 1m (MH).

Hyvä päivä oli myös 5.5., silloin havaittiin Vär Sääperillä muutolla $\sigma + 3\varphi$, Toh Peijonniemenlahdessa σ ja Toh Kemiessä 1m (MH). Viimeiset sinisuohaukat kirjattiin 22.5. Lip Ahonkylässä (φ) ja Lip Ylämyllyllä (φ) (MH).

Tuulihaukka: Selvää huippua ei havaittu, mutta yksittäishavaintoja tehtiin siitä huolimatta. 19.4. Vär Sääperillä 1m (HK,AP,TN,JR,PH), Kes Mäntyniemi 1m ja Kit Muljula 1m (MH). 26.4. Kes Mäntyniemessä 1m + 1p (MH) ja Vär Sääperillä 1m (HK,PH,JS ym.). 29.4. Kit Puhoksessa 1m + 1m/p (PZ ym.). 1.5. Kes Mäntyniemessä havaittiin 3p (MH), Vär Sääperillä 1m (HK,PH,JS ym.) ja Out Sysmäjärvellä 3p (AS).

Ampuhaukka: Muuton havaitaan alkaneen 'todella' vasta 18.4., kun MH,PZ&AP täryttivät kerralla 3m Vär Sääperillä. 26.4. olivat myös JS&HK MH:n matkassa Kes Mäntyniemessä havaitsemassa 2m ampuhaukkaa. 29.4. Kit Puhoksessa 3p/kiert (MH ym.) ja Kit Kiteenlahdessa 1 (MH). Vielä vapuksi riitti 'ampareita', sillä 1.5. havaittiin Vär Sääperillä 3p (HK,PH,JS ym.) ja Kes Mäntyniemessä 1p (MH).

Nuolihaukka: 'Subbarit' olivat tiukassa, sillä havaintoja ilmoitettiin vain vajaa pari kourallista; 29.4. Kit Kiteenlahti 1m (MH), 2.5. Vär Niirala 1 (MH), 5.5. Vär Sääperi 1p (MH), 12.5. Sääperi 2 (MH) sekä 16.5. jälleen Sääperillä 2m (PZ).

Suuntaa-antavat petosummat keväältä 1992:

Piekana	299	Kanahaukka	38	Nuolihaukka	7
Hiirihaukka	200	Sinisuohaukka	38	Tuulihaukka	29
Mehiläishaukka	34	Ruskosuohaukka	23	Ampuhaukka	34
Varpushaukka	176	Sääksi	98		

ISOT LINNUT KEVÄÄLLÄ 1992

KURJET

Ensimmäinen parempi kurkipäivä oli 18.4., ja tuolloin Kes Leveäkivessä havaittiin 85/20a m lintua (TI), sekä Vär Sääperillä n.30m (MH). Seuraavana päivänä Kes Mäntyniemessä stajattiin klo 10.30-13.30 yhteensä n.60m kurkea (MH), ja Vär Sääperillä klo 10.30-16.00 27/9a m kurkea (HK,AP,TN). Seuraava parempi muuttopäivä oli 26.4. Kes Mäntyniemi oli nyt selvästi ylitse muiden; paikalla stajattiin klo 11.30-15.20, ja nähtiin yhteensä 108m kurkea (MH). Out Sysmäjärvellä nähtiin illansuussa (klo 18.20-18.30) 13/6a m kurkea (AV). Vär Sääperillä napitettiin klo 9.00-16.00, mutta tyytyminen oli vain 4m kurkeen (HK,PH,JS ym.). 27.4. oltiin jälleen Kes Mäntyniemessä, ja klo 10.20-15.40 nähtiin 91/21a m kurkea (MH,AP,HK,VJ). Samassa paikassa nähtiin vielä 28.4. 21/7a m (HK,AV,AP) sekä 1.5. yht. 62m kurkea (MH). 3.5. Juu Larinsaarella oli 20p kurkea (HL). Vielä 16.5. Vär Sääperillä muutti 11/3a kurkea (HK,AP,ML,PZ).

HANHET

METSÄHANHI: Metsähanhien meno oli jokseenkin normaalia, ja mitään kovempia muuttoa eikä paikallispotteja nähty. Ensiksi esitellään Vär Sääperin havaintosarja. Ensimmäiset linnut tallustelivat paikallisena 14.4. 2p voimalla, mutta muutto pysyi erinomaisen vaisuna aina vapunpäiviin asti. 26.4. paikalla kirjattiin 13m + 6p metsähänhea ja 25/4a m Anser sp:tä (HK ym.). Vappuna (1.5.) stajattiin klo 8.10-17.15 ja nähtiin 49/4a m metsähänhea, 68/6a m Anser

sp:tä ja 9m hanhi sp:tä (HK ym.). 5.5. muuttoa tarkkailtiin klo 13.35-18.00, ja tuloksena oli 36m + 14p metsähanhea sekä 100/7a m Anser sp:tä (MH). 6.5. paikan ohitti klo 12.15 jälkeen yhteensä 219/8a m metsähanhea (MH,AP,PM). 9.5. oli kevään paras Anser-hanhien muuttopäivä ja tuolloin Sääperin ohitti klo 12.30 jälkeen 142/6a m hanhi sp:tä (MH,TN). 13.5. havaittiin vielä 10m metsähanhea, 37m Anser sp:tä sekä 20 hanhi sp:tä.

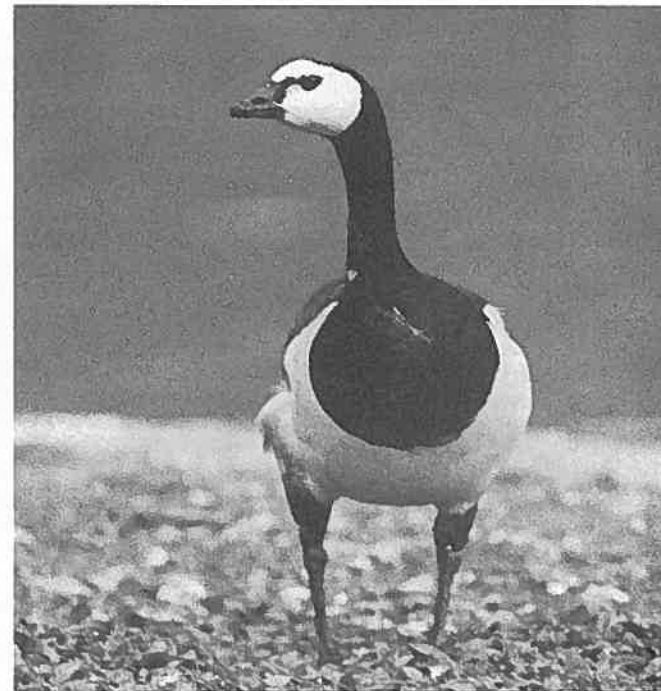
Kes Mäntyniemessä havaittiin 25.4. 45/5a m metsähanhea ja 18/3a m Anser sp:tä (MH). 1.5. samaisen paikan ohitti n.100m Anser sp:tä (MH). Seuraavaksi kerrotaan Out Sysmäjärven varsin kattava havaintosarja: ensimmäiset 18.4. 2p (ML), ja jatkoa seuraa... 25.4. 46p, 26.4. 71 p/m, 27.4. 65p, 30.4. 115p, 1.5. 45p + n.100 Anser sp:tä läksi muuolle, 3.5. 4p, 6.5. 28p sekä 9.5. 5p (AV,MH). Out Sätöksessä nähtiin 7.5. 32p + 9m metsähanhea (AV). Lip Ahonkylässä viivähti 30.4. 38p metsähanhea (LK,KR,SH).

Toh Peijonniemenlahden ohitti 5.5. a41m metsähanhea (MH). Ja sitten päämuuttopäivään... 9.5. klo 9.30 jälkeen muuttoa havaittiin Kit Puhoksessa 248/6a m Anser sp:n verran (MH,TN). Puhoksesta kaverimme siirtyivät Kit Päätyeelle, ja siellä havaittiin puolestaan 140/4a m Anser sp:tä. Matka jatkui Hyypiille ja Kiteenlahteen, missä Ansereita nähtiin 40/2a + 64/2a m verran. Lopulta sankarimme päätyivätkin Vär Sääperille, mistä kerrottiin jo aiemmin. Yhteensä MH ja TN näkivät tuona päivänä 646/22a m Anseria ja hanhi sp:tä. 13.5. MH näki Kit Muljulassa 3m metsähanhea ja 80m hanhi sp:tä. Samana päivänä hän totesi Kit Päätyeellä 37m Anser sp:tä ja 50m hanhi sp:tä. MH oli liikkeellä myös 15.5. havaiten Kit Muljulassa 25m ja Kes Rastissa 64/2a m Anser sp:tä.

TUNDRAHANHI: Tundria nähtiin jälleen kivasti. Aloittakaamme Out Sysmäjärveltä: 27.4. 3p, 9.5. 1p sekä 28.5. 1p, joka läksi muuolle (AV), sitten Out Sätös: 7.5. 22p ja 9.5. 1p (AV). Vär Sääperillä tundrahanhia nähtiin seuraavasti: 26.4. 1 ad p, 1.5. 1 ad m, 5.5. 1m, 9.5. n.28p + 2m, 16.5. 16m + 4p (2ad + 2 kv), 20.5. 13p, 23.5. 2p, sekä 29.5. 1p (HK,MH,AV,ML,JS ym.). Kit Hyypiillä nähtiin 27.4. 1p ja Kit Päätyeellä 7.5. 1 ad p (MH). Joe Linnunlahden ohitti 14.5. 20m tundrahanhea (MH). Pinnarallipäivänä 23.5. Rää Sampaanniemessä nähtiin 4m ja Toh Tammalahdessa 2p (MH,PM,VJ). Lie Ruunaalla oli 6.5. 1 ad p tundra (EL). Juu Vuokossa oli 2-3.5. 6p sekä Etelä-Vuokossa 5.5. 16p (HL).

SEPELHANHI: Ensimmäiset 5m nähtiin 20.5. Vär Sääperillä (ML,AV). Jatkoa seurasi 23.5., ja tuolloin: klo 4.30 Joe Iikseniityllä 170m (HK,PP) sekä klo 5.45 Joe Höylasilla 45 kie (ML ym.). 24.5. Kon Jaamankankaalla muutti klo 10.40 70 lintua (AS). 27.5. Joe Linnunlahdella kierteli aamulla 28 yks. (HK). Kevään suurin parvi, 2200 lintua, suuntasi kolliseen 29.5. Out Laikanlahdella (AV). 30.5. klo 4.30 Joe Linnunlahdella muutti 110 seplua (HK). 31.5. Joe Ukonlahdella klo 4.20-6.20 viihtynyt AP kepitti 470/3a m 'seplua' ja 55m hanhi sp:tä. 1.6. Kes Rastin ohitti aamulla a370m sepelhanhea (MH,HK,AP). Pyh Niitylahdessa painatteli keskellä yötä 5.6. 0.15 a150 m sepelhanhea AP:n yli. Aamuksi AP säntäsi Joe Ukonlahdelle, missä klo 3.50-6.50 paikan ohitti 700/8a m sepelhanhea. 10.6. painatteli klo 1.30 Lip Lamminniemessä 200 seplua ja Papelonsaaressa vähän myöhemmin 50m (MH). Lie Kevätlahdella viihtyi 7.-13.6. 2p sepelhanhea (EL,MO,SK).

VALKOPOSKIHANHI: Ensimmäiset 15m kirjattiin 16.5. Vär Sääperillä (PZ,ML). Seuraavat vapot havaittiin 20.5. klo 21.30 Joe Linnunlahdella 42 NW linnun muodossa, ja seuraavana iltana (21.5.) oli samalla paikalla 10p valkoposkea (ML,AV). Mutta 23.5. vyöryivät massat Karjalan yli, ja onneksi havainnointia oli runsaasti - kiitos pinnarallin! Joensuussa hantia havaittiin aika niukasti, sillä putki kulki idempänä. Joensuun ylitti klo 6.00-13.00 313/7a m lintua (ML ym.). Rää Sampaanniemen stajarit kepittivät klo 5.00-8.00 välisellä jaksolla yhteensä 2455/12a m valkoposkea ja 1505/12a m hanhi sp:tä. Ilo Läävästössä tarponut AV näki klo 9.00-9.30 yhteensä 1870/8am valkoposkea, ja MP näki klo 11.05 Kon Jakokoskella a230m valkoposkihanhea. PZ:n ralliporukka näki eteläisessä P-K:ssa liiukkellessaan arviolta yhteensä 5000 valkoposkea. Viimeinen valkoposki lepäili 29.5. Lie Kevätlahdella ypyöksin (MO).

Valkoposkihanhet suorittivat näyttävän ylilennon 23.5. tuhansien lintujen voimalla • Hannu Eskonen

JOUTSENEN

LAULUJOUTSEN: Kirjattiin kevään ensimmäiseksi muuttolinnuksi 2m linnun voimalla n.12.2. Rää Niemisessä (sanomalehti Karjalainen). Out Sysmäjärvellä joutsenia puljasi ja muutteli seuraavasti: 21.4. 14p, 26.4. 25/5a m, 30.4. 27/2a m, 1.5. 2p + 5 Cygnus sp:tä, 5.5. 31p, 6.5. 38p, 9.5. 42p, 11.5. 48p, 13.5. 33p, 22.5. 20p sekä 28.5. 42p (AV ym.). Kit Hyypiillä oli 18.4. 15p ja 9.5. 17p (MH). Kit Kiteenlahdessa joutsenia majaili puolestaan seuraavasti: 29.4. 5p, 1.5. 16p sekä 3.5. 42p (MH ym.). Toh Peijonniemenlahden sarja: 5.5. 48p, 13.5. 8p, 20.5. 18p ja 23.5. 30p (MH,AV ym.). Vär Sääperillä havaittiin pääasiassa vain muuttavia joutsenia: 19.4. klo 10.30-16.00 11ad/3a m, 26.4. klo 9.00-16.00 4m, 1.5. klo 8.10-17.15 30/3a m + 72/3a m Cygnus sp:tä, 6.5. 3m sekä 29.5. 6 ad p (HK ym.).

PIKKUJOUTSEN: Kit Kiteenlahdessa viihtyi 1.5. 1p, 3.5. 3p sekä 9.5. 2p (MH ym.). Kit Päätyeellä 7.5. 4p ja Närsäkkälässä muutti 23.5. yksi pikkujoutsen kahdeksan laulujoutsenen kanssa (MH,PM,VJ). Lip Ahonkylässä oli 3.5. 1p pikkujoutsen + 11p laulujoutsenta (AV). Toh Peijonniemenlahdella oli 13.5. 1p (MH). Vär Sääperillä nähtiin 5.5. 2p (MH) ja 9.5. a13m (J.Helstola).

ARKTIKA KEVÄÄLLÄ 1992

KUIKKALINNUT

Ei mikään huippukevät, mutta pari mukavaa muuttopäivää kuitenkin noteerattiin. Gaviamuutto pyörähti räväkästi käyntiin, kun 1.5. viiletti a33 gaviaa Kes Mäntyniemessä lähes itänaapurin

puolella koilliseen (AP,AV). Ensimmäiset määritetyt kuikat kelluivat paikallisena 3.5. Joe Paritsanlahdella 1 (MH) ja Linnunlahdella 2 (AP,AJ,JR). Kaakkuri havaittiin ensimmäisen kerran myös 3.5. Out Sysmäjärvellä, jossa yksinäinen lintu muutti pohjoiseen (AP, AJ,JR). Tämän jälkeen gaviota alkoi näyttäytyä ympäri maakuntaa päivittäin ja samalla määrät pikkuhiljaa kasvoivat. Esimerkiksi Outokummun hyvin retkeilyllä Sysmäjärvellä oli 6.5. 18p kuikkaa, 9.5. 35p kuikkaa sekä 3p kaakkuria ja 11.5. 58p kuikkaa.

Ensimmäisen kerran muuton makuun päästiin 21.5., joka jäikin määrällisesti kevään parhaaksi päiväksi. "Havainnointiverkosto" oli valitettavan harva, sillä paikkoja oli miehittettyä kokonaiset kaksi kappaletta. Niistäkin toinen aamulla ja toinen illalla. Aamulla MH pönötti Kes Rastissa ainakin klo 9.00-11.00 (tarkka havainnointiaika puuttuu), jona aikana hän sai revittyä taivaalta - noin kuvaannollisesti - 469 muuttavaa gaviaa, joista määrityksiä tuli 11 kuikan ja kahden kaakkurin verran. Suurimmassa parvessa matkasi 52 räpyläkintua. Vielä illallakin oli jonkinlaista liikennettä Joe Linnunlahden ilmatilassa. Sitä olivat todistamassa Outokummun ornareista ML ja AV klo 18.15-22.30. Yhteensä 12 gaviaparvea ohitti kaksikkomme väsymättömät tappisilmät. Niistä ynnättiin yhteensä 92 gaviaa, joista saatiin määritettyä 38 kuikkaa ja 2 kaakkuria.

Kevään paras gaviapäivä olisi luultavasti ollut 23.5., mutta pahaksi onneksi se sattui olemaan juuri kevään suuri linturallipäivä, joten stajaus jäi valitettavasti puolittiehen. Joe Linnunlahdella oli aamulla gaviamuuton alkamisen aikaan kaksi porukkaa, jotka molemmat liukenivat paikalta kesken rajun muuton. Klo 7.30-8.30 välisenä aikana ML,PH,HPö&HR kirjasivat muistiin 279 muuttajaa. Näistä kuikkia määritettiin kaikkiaan 118 ja kaakkureita juuri rallissa tarvittava 1 lintu. Suurimpien parvien koko liikkui 50 paremmalla puolella. Suurimman parven näki kuitenkin HK:n ja PP:n muodostama iskuryhmä Ukonlahdella - 66 kuikkaa. Koska tämä kaksikko viihtyi paikalla suunnilleen tuon saman ajan, ovat jengit siis nähneet osittain eri lintuja. Yhteissumma tuolta tunnilta nousee näin yli 350:nen. HK&PP kepittivät vielä puolilta päivin Vär Sääperillä a45 gaviaa muutolla. Jos stajausta olisi jatkettu Linnunlahdella vaikkapa tuonne puolille päivin, olisi summa voinut olla aika komea. Täytynee vielä tuosta aamusta todeta, että klo 5.45-6.15 ei Joe Höylasilla muuttanut ensimmäistäkään gaviaa. Eikä myöskään Linnunlahdella ennen puoli kahdeksaa, jolloin rynnistys vasta alkoi. Hieman oudolta tuntuu, ettei Rää Sampaanniemessä näkynyt kolmen aamutunnin aikana ennen kahdeksaa kuin 24 gaviaa (MH,PM,VJ). Mistä lienevät tulleet?

Tämän jälkeen määrät hiipuivat pikkuhiljaa. Kuitenkin 25.5. nappasi ML vielä Linnunlahden aamutaivaalta 40 kuikkaa ja 16 sp:tä kahdessa parvessa. Viimeinen jonkinlaiseksi muutoksi katsottava meno oli 28.5. Kes Rastissa, jossa 8+7+46 (Garc+Gste+Gsp) lintua jaksoi vielä pyristellä kesän lähestyessä kohti pesimäsijojaan (MH). Vihonviimeisiksi muuttaviksi trulkitut 3 gaviaa nähtiin Joe Ukonlahdella 10.6. Yhteensä kevään aikana havaittiin saapuneiden lomakkeiden mukaan 1260 gaviaa, josta kuikkia määritettiin 543 ja kaakkureita 41.

VESILINNUT

Arktiset vesilinnut alkoivat palailla talvialueiltaan varsin tavanomaiseen aikaan vapun tietämissä. Mustalintu ehätti ensimmäisenä Joe Linnunlahdelle vielä huhtikuun viimeisenä päivänä eli 30.4., jolloin sulan yhä kiihtyvää suurenemista ihmetteli paikalla 6 yksilöä (HK,AP). 1.5. mustalintuja löydettiin jo useammasta paikasta mm. Kiteellä ja Lieksassa. Allit vitkuttelivat jossain matkan varrella hieman pitempään ja ensimmäiset 20p kelluivat Linnunlahdella 6.5. Ensimmäinen mainittava vesiaismuutto tapahtui Joe Linnunlahdella 13.5. illalla, jolloin AV oli asemassa aallonmurtajalla ja pääsi summaamaan yli tuhat vesiaistä. Yhteensä kahdeksassa parvessa muutti 433 mustalintua ja 750 vesiaistä. Seuraavina päivinä muutto oli hyvin vaisua ja määrät jäivät vähäisiksi. 15.5. kuitenkin Kes Rastissa muutti illansuussa alleja 520/3a, 30 mustalintua, 12 pilkkasiipeä ja määrättämättömiä vesiaisiä 275/4a (MH,JK ym.).

Tällä kertaa vesiaisten melko vaatimaton päämuutto sattui torstaiksi 21.5. Muuttoa oli jo aamulla Kes Rastissa, jossa MH tapitti kiitettävän sitkeästi ajalla 3.45-12.00. Tuloksena oli 2550 määrättämätöntä vesiaistä sekä 1390 mustalintua. Muutto on siis luultavasti kulkenut melko kaukaa lännen puolelta. Illalla Joe Linnunlahden allonmurtajalla tököttivät vanhat tuttumme ML&AV. Innokkaimpana paikalle oli saapunut AV klo 18.15. ML pamahti paikalle tuntia myöhemmin. Myös MH ehätti paikalle puoleksi tunniksi kiivaimman muuton aikaan keriten näkemään noin 3000 vesiaistä, kun yhteissumma havainnoinnin loppuessa klo 22.45 oli 5280/n.30a lintua. Alli oli tällä kertaa valtalajina - n.2500 määritettyä 1700 mustalintua vastaan.

Tämän jälkeen täytyi stajareiden tyytyä alle tuhannen linnun päiväsummiin. Parhaita "rääppiäisiä" koettiin Rää Sampaanniemessä 23.5. Alleja 500m ja vesilintuja 150m, sekä 25.5. alleja 450m (MH). Kesäkuun ensimmäisen viikon aikana hävisivät sitten viimeisetkin allit ja mustalinnut meidän vesiltämme. Koko kevään vesiaissummaksi ynnäsin harvoilta palautetuilta lomakkeilta 15020 yksilöä (Chye 6010, Mnig 5580, VL sp 3430). Luku ei sisällä lapasotkia eikä pilkkasiipiä.

Pilkkasiipiä nähtiin tavanomaisen niukasti tai vieläkin niukemmin eli 179 yksilöä välillä 9.5-6.6. Suurin parvi (20 yks.) matkasi 16.5. Lie Petronniemessä (EL). Tuo päivä näyttää olleen pilkkasiiville suotuisa, sillä myös suurin päiväsumma 31/6a nähtiin tuolloin. Paikka oli Kes Rasti ja vastuussa ML.

Lapasotka on joinakin keväänä lähes alliahaahan veroinen harvinaisuus. Niin nytkin. Vain 67 lapasotkaa löysi tiensä optisten näkimien linsien eteen. Ensimmäiset 9.5. Out Sysmäjärvellä 3p (AV) ja Rää Vuoniemessä 10p (MH). Viimeinen vitkuttelija vielä 7.6. Toh Peijonniemenlahdella σ p (HK,AP).

KAHLAAJAT

MERIHARAKKA: Koko kevään summa 19 yksilöä ei anna aihetta kommentointiin. Ensimmäinen 30.4. Lie Lieksanjokisuussa (Esko Riikonen) ja viimeinen viivytelti kesäkuun puolelle Joe Ukonlahdella.

TYLLI: Ensimmäiset ilmaantuivat maakuntaan hyvissä ajoin. 8.5. kellotti kevään parhaalla kahluripaikalla Lip Ahonkylässä 1p (MH) ja seuraavana päivänä Toh Tammalahdella yhtä monta. "Kovin" tyllipäivä koettiin 21.5., jolloin Ahonkylään oli tuppautunut 21 tylliä ja Joe Linnunlahdella muutti illalla 15/4a pohjoiseen (ML,AV). Myös Out Alavissa palloili 10 tylliä (ML,AV). Samat tyllien kurkkijat laskivat Ahonkylästä seuraavana päivänä 27 piipertelijää. Tämän jälkeen tapahtui täydellinen romahdus, ja vain muutamia tyllejä nähtiin. Niistä viimeinen 13.6. Lie Kevätlahdella (SK). Yhteensä kevään summaksi kertyi 92 tylliä.

TUNDRAKURMITSA: Havaittiin vain kolmena päivänä: 21.5. Toh Tammalahdella 18p ja 19m (MH), 22.5. Joe Linnunlahdella a5m (ML,AV) sekä 23.5. jossakin P-K:ssa 1 lintu (PZ).

KARIKUKKO: Esiintyi suhteellisen normaalisti. Kaikki havainnot: 6.5. Kon Satama 1p (AS), 16.5. Vär Sääperi 1p (HK,ML,AP,PZ), 21.5. Joe Linnunlahti 4/3a m (ML,AV) sekä 22.5. Joe Linnunlahti 1m (HK,PP).

PUNAKUIRI: Punakuirin esiintyminen vaihtelee rajusti vuodesta toiseen. Tällä kertaa kuireja nähtiin kymmenkunta kertaa, yhteensä 137 lintua. Suurimmat parvet nähtiin Joe Linnunlahdella: 13.5. 48 m/kie (MH,AP,PZ), 14.5. 29m (AV) ja 21.5. 23m (ML,AV).

PUNAJALKAVIKLO: Totanuksia yhytettiin kevään aikana 11 yksilöä, jotka olivat Vär Sääperin havaintoa 6.5. 2p (MH,PM,AP) lukuunottamatta kaikki yksinäisiä lintuja. Havainnot jakaantuivat ajalle 2.5.-16.6. Kesäkuun havainto antaa aihetta mieltä, onko kyseessä myöhäinen kevätmuuttaja vai kenties jo talvilaitumille halajava punakoipi.

MUSTAVIKLO: Mustaviklot esittäytyivät havainnoijilleen kiitettävän lukuisina, ja muiden kahlaajien tavoin pääasiassa Lip Ahonkylän tulvapelloilla. Ahonkylän havaintosarja kertookin hyvin muuton kulun; 7.5. 25p, 8.5. 15p, 10.5. 45p, 11.5. 80p, 12.5. 50p, huippuna 13.5. 110p, 19.5. 1p, 21.5. 10p, 22.5. 20p (AV,LK,MH ym.). Vär Sääperillä parhaimmillaan 20p 7. ja 9.5. (MH). Yhteismäärä kohosi n.300:an.

ISOSIRRI: Ei havaintoja.

PIKKUSIRRI: Out Vuonoksen ja Lie Kevätlahden lisäksi pikkusirri näyttyi kolmen yksilön voimalla 23.5. Vär Sääperillä (ML,PH,HPö,HR) ja 7.6. yhden linnun voimin (HK,AP). Vuonoksen sarja on seuraavanlainen: 11.6. 4p, 12.6. 6p, 15.-16.6. 1p ja 20.6. 2p (AV,ML). Kevätlahden sarja puolestaan: 7.6. 2p, 8.6. 5p, 9.6. 8p, 10.6. 4p, 12.6. 3p sekä 13.6. 1p (MO,EL,SK).

LAPINSIRRI: Vain 22 ilmoitettua! Paras potti, 6p, 28.5. Lie Kevätlahdella (MO).

SUOSIRRI: Suosirrit esiintyivät ilahduttavan runsaslukuisina, ja järjestivät mukavan yhteisemmän, 2400 yksilöä. Ensimmäisen kerran muuton makuun päästiin 20.5. illansuussa klo 19.20-21.40 Joe Linnunlahdella, missä ystävämme ML&AV kepittivät 145/4a m lintua. Seuraavat pari päivää olivat suosirrien juhlaa - kiitos sääolosuhteiden! 21.5. Toh Peijonniemenlahdella palloillut MH näki räntäsateessa a50 suosirrin parven muutolla. Samana päivänä Lip Ahonkylässä oli 14p lintua (ML,AV). Paras muutto koettiin kuitenkin illalla (klo 18.15-22.25) Joe Linnunlahdella, missä viuhtoi 1940/36a suosirriä pohjoiseen (ML,AV,PH). Muutto jatkui tasaisen tappavasti pimeään hyvässä pudotuskelissä. Kylmä itäinen ilmavirtaus ja räntäkuurojen sytyttämä taivas pakottaa linnut yläilmoista lähelle maan pintaa, ja näin ne ovat helposti havaittavissa. 22.5. oli Joe Höylasilla 100p suosirriä (MH) ja samana iltana Lip Ahonkylän tulvapeltoilla myös 100p (HK,PP). Tämän hienon huipun jälkeen määrät vähenivät nopeasti.

KUOVISIRRI: Ei havaintoja.

PULMUSSIRRI: Yksi havainto tästä keväällä varsin harvinaisesta piipertelijästä; 15.6. Out Vuonos 1p (AV).

JÄNKÄSIRRIÄINEN: Kaksi havaintoa ja molemmat 8.6; Kon Pitkäranta 2p (AP) sekä Joe Höylas 12m laskeutui paikalliseksi (MH).

VESIPÄÄSKY: Yhteismäärä 72 lintua on normaalia parempi, kiitos pääasiassa yhden päivän. Ensimmäinen 'vetehinen' nähtiin 23.5. Rää Sampaaniemessä (MH,PM,VJ). Jatkoa seurasi 27.5., jolloin Out Jokipohjassa 4p (AV) ja Joe Höylaksella 3m (HK,AP). Out Vuonoksessa vesipääskyjä viihtyi 28.5. 2p sekä 10.-12.6. 1p (AV). Päärynnistys koettiin 1.6. aamutuimaan (klo 3.20-7.00) Kes Rastissa, missä 43/8a määritettyä ja 25/3a todennäköistä vesipääskyä paineli muutolla (MH,HK,AP). 6.6. Kon Höytiäisellä soudellut HH näki keskellä selkää kelluskelemassa 10 vesipääskyä. 7.6. Vär Sääperillä 2p (HK,AP) sekä 8.6. Joe Höylasilla 1+4 m (MH).

VAELLUSLINNUT KEVÄLLÄ 1992

Lapinpöllö Kon Jakokoskella 10.-25.4. 1p (HP,MP). Rää Vahalahdessa 20.-24.4. 1p (Väinö Konttinen).

Pikkutikka Joe Höylasilla rengastettiin 12.5. 1 yksilö (JM). Vär Sääperillä 17.4. 1 SE (PZ).

Käpytikka Kon Jakokoskella 18.4. 1 N (MP,HP). Vär Hopeakalliossa 5.4. 1 NE ja Pyh Mulossa 28.4. 1 SE (PZ).

Talitiainen Joe Rantakylässä 20.3. 8 ENE (PZ).

Hömötiainen Eno Ahvenisella 5.4. 2 vaeltavaa (MH).

Töyhtötiainen Joe Penttilässä havaittiin 21.3. 1 kevätkiertolainen (PZ).

Pyrstötiainen Kon Jakokoskella 8.4. 8 ja 18.4. 5 kiertelevää lintua (MP). Joe Marjalassa 21.3. 14 ja Joe Hanhentiellä 12.4. 9 yksilöä (MH). Lisäksi talven jälkeen nähtiin useita yksittäisiä lintuja ilmeisillä revireillä.

Tilhi Joe Rantakylässä 24.3. 5m, 27.3. 11m ja 8.5. ä (MH). Lie Rauhalassa seuraavasti: 7.3. 10, 12.3. 20 ja 30.4. 10p (EL,Kauko Patrikainen). Vär Sääperillä nähtiin 2.5. 42 linnun parvi muutolla (PZ), sekä 5.5. a31m tilheä (MH).

Vihervarpunen Kevään ensimmäinen muuttaja nähtiin 11.4. Rää Vuoniemessä (MH). Huhtitoukokuun vaihteessa urpiasparvissa oli yleisesti vihervarpusia. JT rengasti Joe Utran-Multimäen alueella 30 yks. ajalla 29.4.-8.5., Joe Karsikossa 8r (30.4.-3.5.) ja Joe Niinivaaralla 8r (3.-11.5.).

Urpiainen Joe Höylasilla verkot notkuivat parhaiten jaksolla 4.-24.4., jona aikana yht. 47 lintua rengastettiin (JM). EL rengasti Lie Rauhalassa yht. 127 yksilöä maaliskuuhun aikana. JT rengasteli Joe Karsikossa yhteensä 393 lintua jaksolla 17.3.-3.5., parhaiten päiväsummien ollessa 83r (18.4.) ja 59r (5.4.). Joe Utran-Multimäen alueella JT rengasti puolestaan 181 lintua aikavälillä 19.3.-8.5., parhaiten päiväsummien ollessa 65r (29.4.), 45r (29.3.) sekä 40r (1.5.). Joe Niinivaaralla JT:n verkkoihin eksyi yht. 346 urpiaista aikavälillä 25.3.-6.5., ja suurimmat päiväsummat olivat 59r (17.4.), 45r (3.4.) sekä 43r (24.4.). JT:n kontrolloimista urpiasisista paras tuli kuitenkin Kii Ylisenjärveltä, missä verkkoihin tupsahti Karkkilassa rengastettu lintu (lintu oli tullut 400 km rengastuspaikalta). Joe Rantakylässä havaittiin 9.4. n.50m, 15.4. 30m ja 20.4. klo 13.30-14.45 mukavat 560/7a m (HK,MH ym.). Kes Mäntyniemessä 25.4. muutti 130/2a (MH).

Tundraurpiainen Joe Höylasilla rengastuksia seuraavasti: 4.4. 2r, 11.4. 1r, 19.4. 2r, 25.4. 3r, 2.5. 1r ja 5.5. 2r (JM), lisäksi paikalla 15.4. 1 'irtoturpo' (HK,ML). Joe Karsikossa JT rengasti yhteensä 36 'turpoa' aikavälillä 17.3-3.5., Joe Utran-Multimäen alueella 10r (19.3.-8.5.), sekä Joe Niinivaaralla 29r (31.3.-11.5.). Joe Repokallion kaatopaikalla 21.3. 2p (MH). Lie Keskustassa 21.4. 1p (MO).

Punatulku Kevään paras rengastussumma (11r) Joe Höylasilla oli 25.4. (JM). Lie Rauhalassa varsin niukasti kevään mittaan, vain 3 rengastusta (EL).

Käpylinnut Kes Mäntyniemessä määrittämättömiä käpylintuja nähtiin 26.4. 30 linnun parvi, 28.4. Lip Heponiemessä 17 ja 30.4. Joe Nepenmäellä myöskin 17 linnun parvi (MH). Kon Jakokoskella havaittiin 28.4. 34/2a NW ja 29.4. 47/3a NW (MP). Toukokuun lopulla käpylinnut alkoivat vaellella hieman vilkkaammin. Rää Vuoniemessä muutti 18.5. 50 lintua NW, 23.5. Rää Jouhtenuksella 60 yks. ja 23.5. kierteli Rää Sampaaniemessä yhteensä 100 lintua (MH). Pääosa linnuista oli pikkukäpylintuja ja itse asiassa kevään ainoa määritetty isokäpylintu nähtiin 23.5. Rää Jouhtenuksella (MH,PM,VJ). Lieksassa kevään mittaan varsin niukasti (EL).

Taulukko 3. Kautta aikojen aikaisimmat havaintopäivämäärät lajeittain vuoden 1992 loppuun mennessä. LÄHTEET: Pursiainen, J. 1981: Lintujen kevätmuuton alkamisesta ja syysmuuton päättymisestä Pohjois-Karjalassa. - Siipirikko 8: 91-94., sekä Siipirikon kevätmuuttokatsaukset 1981-1992 ja syysmuuttokatsaukset 1980-1991.

Kaulushaikara	25.4.	Tundrakurmitsa	9.5.	Kivitasuku	9.4.
Kuikka	23.4.	Kapustarinta	4.4.	Pensastasku	21.4.
Kaakkuri	28.4.	Karikukko	8.5.	Leppälintu	24.4.
Silkkiiukku	13.4.	Taivaanvuohi	6.4.	Satakieli	4.5.
Härkälintu	16.4.	Jänkäkurppa	13.4.	Sinirinta	30.4.
Mustakurkku-uikku	20.4.	Lehtokurppa	24.3.	Punarinta	18.3.
Heinäorsora	16.3.	Isokuovi	3.4.	Pensassirkkalintu	17.5.
Tavi	3.4.	Pikkukuovi	13.4.	Viitasirkkalintu	?
Heinänavi	13.4.	Punakuiri	30.4.	Luhtakerttunen	30.5.
Jouhisorsa	9.4.	Metsäviklo	8.4.	Viitakerttunen	17.5.
Haapana	4.4.	Liro	23.4.	Ruokokerttunen	4.5.
Lapasorsa	13.4.	Rantasipi	22.4.	Rytikerttunen	29.5.
Lapasotka	24.4.	Punajalkaviklo	17.4.	Mustapääherttu	12.5.
Tukkasotka	11.4.	Valkoviklo	13.4.	Lehtokerttu	12.5.
Punasotka	10.4.	Mustaviklo	11.4.	Pensaskerttu	1.5.
Telkkä	16.3.	Pikkusirri	14.5.	Hernekerttu	27.4.
Alli	23.4.	Lapinsirri	2.5.	Pajulintu	22.4.
Pilkkasiipi	23.4.	Suosirri	1.5.	Tiiltalti	7.4.
Mustalintu	16.4.	Jänkäsiirriäinen	26.5.	Sirittäjä	26.4.
Tukkakoskelo	22.4.	Suokukko	25.4.	Lapinuunilintu	?
Isokoskelo	11.3.	Vesipääsky	20.5.	Idänuunilintu	?
Uivelo	10.4.	Merikihu	12.5.	Harmaasieppo	6.5.
Sepelhanhi	7.5.	Selkälökki	3.4.	Kirjosieppo	25.4.
Valkoposkihanhi	11.4.	Harmaalökki	23.2.	Rautiainen	5.4.
Metsähanhi	24.3.	Kalalökki	1.4.	Metsäkirvinen	13.4.
Tundrahanhi	12.4.	Pikkulökki	23.4.	Niittykirvinen	28.3.
Laulujoutsen	n.12.2.	Naurulökki	18.3.	Lapinkirvinen	26.4.
Pikkujoutsen	22.4.	Kalatiira	30.4.	Västäräkki	25.3.
Hiirihaukka	17.3.	Sepelkyyhky	22.3.	Keltavästäräkki	24.4.
Piekana	31.3.	Sarvipöllö	21.2.	Lapinharakka	12.3.
Varpushaukka	24.3.	Suopöllö	14.4.	Pikkulepinkäinen	2.5.
Kanahaukka	?	Kehräälä	13.5.	Kottarainen	11.3.
Mehiläishaukka	27.4.	Käki	23.4.	Hemppo	1.3.
Ruskosuohaukka	10.4.	Tervapääsky	5.5.	Punavarpunen	9.5.
Sinisuohaukka	6.4.	Käenpiika	23.4.	Pohjansirkku	15.4.
Kalasaäski	4.4.	Kiuru	9.3.	Peltosirkku	1.5.
Nuolihaukka	20.4.	Haarapääsky	13.4.	Pajusirkku	28.3.
Tuulihaukka	18.3.	Räystäspääsky	17.4.	Kultasirkku	24.5.
Ampuhaukka	6.3.	Törmäpääsky	29.4.	Lapinsirkku	25.3.
Kurki	3.4.	Kuhankeittäjä	10.5.	Pulmunen	19.2.
Luhtahuitti	28.4.	Mustavaris	n.1.3.	Vihervarpunen	?
Liejukana	11.4.	Peukaloinen	1.4.	Kultarinta	15.5.
Luhtakana	1.5.	Peippo	1.3.		
Ruisräikkä	19.5.	Järripeippo	28.3.		
Nokikana	17.3.	Kulorastas	3.4.		
Meriharakka	22.4.	Räkättirastas	1.3.		
Töyhtöhyppä	14.3.	Laulurastas	6.4.		
Tylli	16.4.	Punakylkirastas	24.3.		
Pikkutylli	16.4.	Mustarastas	9.3.		

HÖYTIÄISEN KANAVAN LINTUASEMA 1992

Juha Miettinen

Rengastustoiminta Höylaksella oli vuonna 1992 aktiivista. Lintuja ei tosin tullut verkkoihin läheskään parhaiden vuosien malliin johtuen melko heikosti onnistuneista hyönteissyöjien pesinnöistä ja lokakuussa poikkeuksellisen aikaisesta talven tulosta.

Rengastuspäivien määrällä mitattuna vuosi oli keskinkertainen: yhteensä 138 (v.86-91 167,155,115,168,134,120), joista 28 (27,19,21,19,22,20) oli talvivakiopyyntiä, 93 (117,114,81,1-24,88,97) vakioverkkopyyntiä ja 18 (6,7,4,20,20,2) pesäpoikas- ja/tai emorengastuspäiviä. Huomion arvoista oli ennätysaktiivinen talvipyynti sekä parhaiden vuosien luokkaa ollut pesäpoikasrengastus. Keväällä oli vakioverkkopyyntiä 12.5.-4.6. välillä yhteensä 21 (v.89-90 33,16,25) päivänä. Vakiopyynti käynnistyi heinäkuussa tavalliseen aikaan. Pyyntipäiviä kertyi välillä 26.7.-18.10. yhteensä 72 (v.89-90 96,83,72), joten kuitenkin vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Rengastajat, rengastuspäivien lukumäärä ja rengastus- sekä kontrollimäärät selviävät taulukosta 1. Rengastusavustajina toimivat ainakin seuraavat (suluissa päivien lkm): Markku Halonen, Hannu Huuskonen (3), Harri Kontkanen, Mervi Kunnasranta, Harri Kämäräinen (9), Juha Lahti (8), Antero Lindholm (5), Tommi Nyman, Tanja Pajarinen, Ari Parviainen (2), Eeva Penttinen, Olli Seppänen, Jarno Sormunen (24) ja Antti Vänskä.

Taulukko 1. Rengastajat, rengastus- ja kontrollimäärä sekä rengastuspäivien lukumäärä Höylaksella vuonna 1992.

	reng	kontr	yht	pv
Juha Miettinen	3505	1173	4678	63
Jouko Tiussa	839	440	1279	31
Ari Latja	813	164	977	37
Jukka Matero	614	290	904	27
Markku Alanen	121	64	185	6
Petro Pynnönen	28	4	32	1
	5933	2138	8071	165

Talvi

Keltasirkkuja kävi ruokintapaikalla parhaiten vuosien malliin ja niiden hajauduttua reviereilleen maaliskuussa tulivat urpaiset tilalle. Sen sijaan punatulkkusaldo jäi vaatimattomaksi. Tammi-huhtikuun rengastusmäärä oli 237 (v.91 137). Käpytikat olivat aktiivisesti liikkeellä, sillä 17.5. mennessä kertyi rengastuksia 9, joista valtaosa (6) 22.2.-14.3. Aina kevääseen asti liikkui Carduelis-parvissa myös tundraurpiaisia; välillä ruokinnalla kävi pikkuparvia, joissa oli vain tundria.

Kevät-kesä

Kevääntulo oli huhtikuun voimallisen takatalven vuoksi ennätysmäisen myöhässä, joten vakioverkkoilu päästiin aloittamaan vasta 12.5. Kaikkiaan lintuja rengastettiin kesäkuun alkuun mennessä 520, mikä on hieman keskimääräistä vähemmän. Harvinaisuuksilta vältyttiin verkkopyynnissä; mielenkiintoisimmat hetket koettiin 29.5. ykkösverkkoon tarttunutta komeaa vanhaa pikkulokkia ihaillessa sekä 4.6. mittaillessa viita- ja rytikerttusta.

Taulukko 2. Kevät- ja syyskauden rengastukset ja kontrollit Höylaksella vuonna 1992 sekä rengastusten yhteismäärä vuosina 1984-92.

	Kevät	Syksy	Yhteensä	Kontr	1984-92
Sinisorsa Ana pla	1	1	2	-	6
Jouhisorsa Ana acu	-	-	-	-	1
Tavi Ana cre	-	3	3	-	12
Heinätavi Ana que	-	-	-	-	1
Telkkä Buc cla	1	-	1	-	1
Varpushaukka Acc nis	-	2	2	-	25
Kanahaukka Acc gen	-	-	-	-	1
Pyy Bon bon	-	-	-	-	1
Luhtahuitti Por por	-	-	-	-	3
Taivaanvuohi Gal gal	1	36	37	8	203
Heinäkurppa Gal med	-	-	-	-	3
Jänkäkurppa Lym min	-	9	9	-	75
Lehtokurppa Sco rus	-	1	1	-	3
Isokuovi Num arq	2	-	2	-	2
Töyhtöhyppä Van van	1	-	1	-	6
Kapustarinta Plu apr	-	-	-	-	4
Tundrakurmitsa Plu squ	-	-	-	-	1
Tylli Cha hia	-	-	-	-	3
Pikkutylli Cha dub	1	2	3	-	13
Rantasipi Act hyp	1	1	2	-	6
Valkoviklo Tri neb	-	1	1	-	8
Liro Tri gla	1	12	13	-	342
Pikkusirri Cal uta	-	-	-	-	20
Lapinsirri Cal tem	-	-	-	-	21
Kuovisirri Cal fer	-	-	-	-	1
Suosirri Cal alp	-	-	-	-	104
Jänkäsirriäinen Lim fal	-	-	-	-	10
Suokukko Phi pug	-	3	3	-	156
Kalalokki Lar can	-	-	-	-	2
Naurulokki Lar rid	-	12	12	-	143
Pikkulokki Lar min	1	12	13	-	69

Hiiripöllö Sur ulu	-	-	-	-	6
Varpuspöllö Gla pas	-	-	-	-	9
Lehtopöllö Str alu	5	-	5	-	19
Helmipöllö Aeg fun	-	8	8	-	54
Sarvipöllö Asi otu	-	1	1	-	2
Kehräjäjä Cap eur	-	-	-	-	2
Tervapääsky Apu apu	-	-	-	-	6
Käpytikka Den maj	9	13	22	61	106
Valkoselkätikka Den leu	-	-	-	-	2
Pikkutikka Den min	1	6	7	6	55
Pohjantikka Pic tri	-	1	1	-	16
Käenpiika Jyn tor	-	2	2	-	26
Käki Cuc can	-	-	-	-	1
Kiuru Ala arv	-	-	-	-	2
Haarapääsky Hir rus	-	3	3	-	208
Räystäspääsky Del urb	-	1	1	-	96
Törmäpääsky Rip rip	-	3	3	-	88
Kuhankeittäjä Ori ori	-	-	-	-	4
Varis Cor nix	-	-	-	-	5
Harakka Pic pic	-	5	5	-	8
Närhi Gar gla	-	3	3	-	30
Hömötiainen Par mon	-	572	572	266	8870
Töyhtötiainen Par cri	-	11	11	-	39
Kuusitiainen Par ate	-	5	5	-	175
Lapintiainen Par cin	-	38	38	-	105
Talitiainen Par maj	125	189	314	567	2532
Sinitiainen Par cae	46	236	282	177	1578
Pyrstötiainen Aeg cau	-	295	295	-	1835
Pähkinänakkeli Sit eur	-	1	1	13	10
Puukiipijä Cer fam	-	29	29	11	70
Peukaloinen Tro tro	-	14	14	-	40
Räkättirastas Tur pil	15	48	63	2	683
Laulurastas Tur pil	-	18	18	-	110
Punakylkirastas Tur ili	56	68	124	8	610
Mustarastas Tur mer	-	5	5	-	17
Kivitasku Oen oen	-	-	-	-	11
Pensastasku Sax rub	-	6	6	-	91
Leppälintu Pho pho	4	22	26	5	270
Satakieli Lus lus	-	-	-	-	3
Sinirinta Lus sve	5	15	20	-	460
Punarinta Eri rub	2	120	122	4	969
Pensassirkkalintu Loc nae	1	-	1	-	7
Ruokokerttunen Acr sch	100	224	324	197	2940
Viitakerttunen Acr dum	1	2	3	-	29
Luhtakerttunen Acr ris	-	-	-	-	3
Ryतिकerttunen Acr sci	2	1	3	-	26
Rastakerttunen Acr aru	-	-	-	-	1
Kenttäkerttunen Acr agr	-	-	-	-	1

Ruoko- X rytikerttunen	-	-	-	-	1
Kultarinta Hip ict	-	-	-	-	5
Lehtokerttu Syl bor	9	46	55	6	689
Mustapäkerattu Syl atr	-	3	3	-	23
Pensaskerttu Syl com	2	7	9	2	240
Hernekerttu Syl cur	17	74	91	13	803
Kirjokerttu Syl nis	-	-	-	-	1
Pajulintu Phy lus	205	1459	1664	389	16102
Tiltalti Phy col	-	71	71	26	514
Idäntiltalti Phy col tri	-	-	-	-	1
Sirittäjä Phy sib	13	9	22	-	129
Idänuunilintu Phy des	-	-	-	-	6
Lapinuunilintu Phy bor	-	-	-	-	3
Kirjosiiپیunilintu Phy ino	-	-	-	-	11
Hippiäisuunilintu Phy pro	-	-	-	-	4
Hippiäinen Rge reg	-	256	256	-	730
Harmaasieppo Mus str	8	9	17	2	417
Kirjosieppo Fic hyp	101	13	114	6	951
Pikkusieppo Fic par	-	1	1	-	3
Rautiainen Pru mod	3	8	11	2	87
Västääräkki Mot alb	5	2	7	4	178
Keltävästääräkki Mot fla	30	28	58	6	361
Metsäkirvinen Ant tri	2	8	10	-	270
Niittykirvinen Ant pra	6	14	20	2	334
Lapinkirvinen Ant cer	-	1	1	-	29
Tilhi Bom gar	-	3	3	-	46
Pikkulepinkäinen Lan col	-	5	5	-	170
Lapinharakka Lan exc	-	1	1	-	65
Peippo Fri coe	22	23	45	21	570
Järripeippo Fri mon	42	8	50	8	192
Pikkukäpylintu Lox cur	-	1	1	-	1
Kirjosiiپیkäpylintu Lox leu	-	1	1	-	1
Viherpeippo Car chl	19	23	42	4	47
Vihervarpunen Car spi	17	114	131	10	1119
Urpiainen Car mea	74	181	255	10	1480
Tundraurpiainen Car hor	11	5	16	7	100
Punavarpunen Car ery	1	10	11	2	110
Punatulkku Pyr pyr	44	21	65	39	1412
Keltasirkku Emb cit	95	127	222	73	844
Kultasirkku Emb aur	-	-	-	-	4
Pikkusirkku Emb pus	-	-	-	-	2
Pohjansirkku Emb rus	-	12	12	-	148
Pajusirkku Emb sch	22	190	212	171	2130
Lapinsirkku Cal lap	-	-	-	-	4
YHTEENSÄ	1130	4803	5933	2128	53818
LAJEJA	44	77	81	34	121

Pesintäaikaiset rengastukset

Kesä-heinäkuussa liikuttiiin aseman metsissä ja ruovikoissa taas parhaiden vuosien malliin (taulukko 3.). Pönttölajeilla emopyyntikin oli lähes 100 %:sta ja kontrolleja tuli runsaasti. Uusia poikasrengastuslajeja saatiin peräti viisi: sinisorsa, isokuovi, harakka, lehtokerttu ja sirittäjä.

Taulukko 3. Pesäpoikas- ja emolinturengastukset/kontrollit 1992.

		pesäpoikasia	emolintuja
Sinisorsa	Ana pla	1	-
Telkkä	Buc cla	-	1
Isokuovi	Num arq	2	-
Pikkutylli	Cha dub	3	-
Liro	Tri gla	1	-
Naurulokki	Lar rid	12	-
Pikkulokki	Lar min	12	-
Lehtopöllö	Str alu	5	-
Harakka	Pic pic	5	-
Talitiainen	Par maj	108	25
Sinitiaainen	Par cae	36	6
Räkättirastas	Tur pil	9	-
Punakylkirastas	Tur ili	52	-
Ruokokerttunen	Acr sch	20	-
Lehtokerttu	Syl bor	3	-
Sirittäjä	Phy sib	6	-
Harmaasieppo	Mus str	-	1
Kirjosieppo	Fic hyp	72	21
Peippo	Fri coe	2	-
YHTEENSÄ		348	54

Taulukko 4. Kymmenen eniten rengastettua lajia Höylaksella vuonna 1992 ja vuosina 1984-92.

	1992	1984-92
1. Pajulintu	1664	16102
2. Hömötiainen	572	8870
3. Ruokokerttunen	334	2940
4. Talitiainen	314	2532
5. Pyrstötiainen	295	2130
6. Sinitiaainen	282	1835
7. Hippiäinen	256	1578
8. Urpiainen	255	1480
9. Keltasirkku	222	1412
10. Pajusirkku	212	1119

Syksy

Heinäkuun lopussa alkoi vakioverkkoilu ensimmäisiä lintuja verkoissa olivat pikkutikan lentopoikas (yhteensä 3 yksilöä). Sen sijaan katikojen virttely oli alussa turhaa, sillä lietteet olivat lähes täysin veden alla. Elokuun kuluessa maata tuli näkyviin sen verran, että jokunen kahlaaja saatiin renkasiin; mielenkiintoisimpina yhdeksän jänkäkürppää ja lehtokürppä.

Syksyn aikana rengastettiin peräti kolme uutta asemalajia: isokuovi ja pikku- sekä kirjosiipi-käpylintu. Viimemainittu oli lisäksi ilmeisesti ainoa koko syksyn aikana alueella havaittu yksilö. Syksyn harvinaisin verkkovieras oli 4.9. rengastettu nuori pikkusieppo, joka on vasta aseman kolmas. Myös 14.9. oli mielenkiintoinen aamu, kun lapintiaisten ohella päästiin kädessä tutkailemaan lapinkirvistä. Lokakuussa piristi rengastajia aseman ruokintapaikalle asettunut eurooppalaisen rodun päähkinänakkeli.

Vaelluslinnut

Helmipöllöjä tuli verkkoon vain 8 yksilöä, vaikka niitä pyydettiin aktiivisesti nauhurin avulla lähes kymmenenä yönä (JMa, HKä, JS). Ilmeisesti myyrätilanne oli Joensuun ympäristössä niin heikko ettei pöllöjä yksinkertaisesti ollut maisemissa.

Käpytikkoja oli liikkeellä runsaasti kevättalvella (vrt. talvipyyntit), mutta syksyllä vaellus oli vähäistä.

Pikkutikat olivat vaisusti liikkeellä sekä keväällä että syksyllä ja syyspuolen kuudesta rengastuksesta puolet oli paikallisesta lentopoikueesta.

Pohjantikkoja oli hyvin vähän maastossa eikä verkkoon eksynyt kuin yksi ainoa.

Närhi ei ole koskaan vaeltanut kunnolla lintuaseman maastoissa; rengastuksi 3.

Hömötiainen oli jälleen pääosassa syksyn vaelluskarnevaaleissa. Vaellus alkoi elokuun loppupäivinä ja ensimmäinen pieni huippu oli 7.-8.9. (38+35 reng.). 17.9. alkoi vaelluksen toinen vaihe, jossa lintuja oli liikkeellä tasaisesti 20-30 yksilön päivävauhdilla aina aikaiseen talven tuloon asti (12.10.).

Töyhtötiainen on serkkuaan vähemmän tunnettu vaeltaja, mutta hömppien innoittamana edellisvuotiseen tapaan 11 töyhtäriäkin uskaltautui maailmalle (ja lajille aivan vieraaseen lehtipuupsaikko-biotoppiin). Niin ikään lajille tyypillisesti parhaat päivät olivat jo syyskuun alkupuolella: 7.9. 5 ja 9.9. 3 reng.

Kuusitiaisen P-Karjalan pesimäkanta on kolmena viime vuonna hieman kasvanut, mutta vaellukselle asti niistä ei riittänyt: vain 5 rengastusta.

Lapintiaisia oli jo toisena vuonna peräkkäin ennätysmäärin liikkeellä; kaikkiaan 38 rengastusta (v.91 30). Ensimmäiset löytyivät verkosta jo 7.9. ja viimeinen 18.10. Vaelluksessa ei ollut selvää huippua vaan hyvin monena päivänä rengasteettiin 1-4 yksilöä parhaan päivän ollessa 24.9.: 6 reng.

Talitiaisen esiintyminen oli keskimääräistä vaisumpaa vaisun huipun osuessa syyskuun viimeiselle kolmannekselle.

Sinitiaisen vaelsi suhteellisesti tallareita voimakkaammin, sillä koko vaelluksen ajan olivat rengastusmäärät talitiaisen luokkaa. Näin oli myös vaelluksen ajoittumisen suhteen.

Pyrstötiaisia oli ilmeisesti liikkeellä ennätysmäärin, mutta normaaliaikaan (25.9. 10 reng.) käynnistyneen vaelluksen katkaisi kesken aikainen talven tulo. Heti vaelluksen alusta alkaen oli tintejä hyvin liikkeellä; jo 29.9. tuli rengastuksia 68. Parhaaksi päiväksi jäi 10.10. jolloin verkkoihin jäi peräti 122 yksilöä.

Puukkipijä löi rengastusennätyksen jo toisena vuonna peräkkäin. Syksyn summa 29 rengastusta on moninkertainen keskivertovuosiin verrattuna ja itseasiassa parhaan päivän summa (24.9. 6 reng.) edustaa keskimääräistä vuosisummaa!

Hippiäillä tuntui menneen pesinnät hyvin, sillä yhteissumma 256 rengastusta on niukasti aseman uusi ennätys. Parhaat päivät olivat yllättäen jo syyskuun alussa: 3.-10.9. useana aamuna yli 30 reng.

Tilhet olivat vielä metsissä runsasta pihlajanmarjasatoa hyödyntämässä, kun aseman lumiset verkot kasattiin lokakuussa.

Vihervarpusia liikkui keskimääräistä vähemmän Höyläksen pensaikoissa. Ainoastaa 11.9. niitä osui enemmälti verkkoihin (45 reng.).

Urpiainen oli ruokintapaikalla runsaana kevättalvella, mutta syksyllä niitä vaelsi melko heikosti. Tuloksena vain kaksi mainittavaa rengastuspäivää: 16.10. 78 ja 18.10. 48 yksilöä.

Tundraurpiaisia rengastettiin keväällä 11 ja syksyllä 5.

Punatulkku ei juuri aseman vakioverkkoihin törmäillyt. Suurin osa rengastuksista kertyi ruokintapaikoilta.

PKLTY:n TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO VUODELLE 1993

PKLTY TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 1993

1. Kokoukset ja retket

Kokoukset järjestetään helmi-, maalisk-, huhti-, syys-, loka- ja marraskuussa kunkin kuun viimeisenä keskiviikkona. Maalis- ja marraskuun kokoukset ovat sääntömääräisiä vuosikokouksia. Kokousohjelmissa jatketaan v.1992 alkanutta esitelmöitsijävaihtoa muiden lintuyhdistysten kanssa.

2. Julkaisutoiminta

Siipirikko julkaistaan edelleen neljä kertaa vuoden aikana. Siipirikko osallistuu edelleen lintulehtipakettiin. Maakuntalehtiin toimitetaan muuttokatsauksia ja muita lintuaiheisia kirjoituksia.

3. Lintuasema

Höytiäisen kanavan suiston lintuaseman toiminnassa säilytetään edellisvuosien hyvä taso. Uutena toimintamuotona aloitetaan rengastajien vetämät maksulliset opastuskierrokset, joita ensi vaiheessa tarjotaan ala- ja yläasteen koululuokille. PKLTY:n mikroa käytetään edelleen rengastusten talletukseen asemalla.

4. Koulutus ja näyttelyt

Vapaa- ja kansalaisopistoilla järjestetään lintuharrastuskursseja. Lintuasemalla koulutetaan uusia asemarengastajia. Joensuun seudun Luonnonystävien kanssa järjestetään keväällä lähinnä lapsille ja nuorille tarkoitettu perhetapahtuma.

5. Kirjastot

Kaupunginkirjaston lukusalissa säilytetään edelleen uusimmat lintulehdet. Vanhemmat numerot samoin kuin muu kirjallisuus on sijoitettu Biologian laitoksen kirjastoon, jossa siihen voi tutustua.

6. Arkistot

PKLTY:n jäsenet ylläpitävät edelleen rengastus-, petolintu- ja kesähavaintolaji- sekä harvinaisuushavaintojen (ARK) arkistoa.

7. Havainnointi

Yhteishavainnointipäivä järjestetään ainakin keväällä. Osallistutaan LYL:n ja muihin valtakunnallisiin projekteihin.

TALOUSARVIO VUODELLE 1993

1. VARSINAINEN TOIMINTA

1.1. Jäsenlehti

Tuotot				
	Lintulehtipaketti	2700,-		
	Vanhat lehdet ja tilaukset	500,-	3200,-	

Kulut				
	Painatus	8000,-		
	Toimituskulut ja palkkiot	500,-		
	Postitus	3500,-	-12000,-	-8800,-

1.2. Lintuasematoiminta

Tuotot				
	Avustukset	2000,-	2000,-	

Kulut				
	Vakuutukset		400,-	
	Käyttökulut	600,-		
	Kiinteistö ja korjaus	300,-		
	Ornitologiset välineet	700,-		
	Päivärahat			
	- vastaava rengastaja 1.5.-30.10. (80 vrk a'30,-)	2400,-	-4400,-	-3400,-

1.3. Retkitoiminta

Kulut		600,-	-600,-	-600,-

1.4. Linnuston suojelu

Tuotot				
	Talviruokinta	3000,-	3000,-	

Kulut		500,-	-500,-	2500,-

1.5. Muu toiminta

Kulut				
	Toimistokulut	500,-		
	LYL-jäsenmaksut	2200,-	-2700,-	-2700,-

2. VARAINHANKINTA

Tuotot				
	Jäsenmaksut	6500,-		
	Myyntituotot	2000,-		
	Joensuun kaupungin nuorisovastus	3500,-		
	Korot	500,-	12500,-	

Kulut				
	Jäsenrekisteri ja jäsenmaksuperintä	500,-	-500,-	12000,-

Tuotot yhteensä	20700,-
Kulut yhteensä	20700,-

VETOOMUS KAAKKURIHAVAINNOISTA

Kaakkuri on Pohjois-Karjalassa uhanalainen laji, jonka suojelemiseksi on suunnitteilla erityistoimia. Pohjois-Karjalan vesi- ja ympäristöpiirissä valmistuu syksyllä 1993 koko läänin kattava selvitys kaakkurin esiintymisestä ja pesäpaikoista. Selvityksen pohjana on mm. kahden kesän maastotyöt (n. 1 000 tarkastettua lampea). Jatkossa kaakkurien pesimätulosta on tarkoitus seurata vuosittain. Koko läänin parimäärä lienee alle 50 paria.

Selvityksen laatijana vetoan PKLTY:n jäseniin ja muihin lintuharrastajiin havaintojen saamiseksi. Jokainen yksittäinenkin pesimäaikainen havainto esimerkiksi kalastelevasta kaakkurista on arvokas ja voi parhaassa tapauksessa johtaa uuden pesäpaikan löytymiseen. Myös vanhemmat havainnot ovat erittäin tervetulleita. Tiedot suojelualueiltakin ovat puutteellisia. Kesällä 1993 kaikkia kaakkurilammilla liikkuvia pyydetään tekemään havaintoja pesintöiden onnistumisista ja epäonnistumisista.

Ilmoita havaintosi mahdollisimman pian osoitteeseen Puronsuunkatu 4 A 1, 80160 Joensuu. Puh. (973) 821728 (puhelinvastaaaja päivystää).

Petri Hottola

HAASTE

Pongauksen SM-kisa Kuusamossa Viikkoa ennen juhannusta 19.-20.6. 1993 (10-vuotisjuhlakisa)

Kilpailuaika: Aloitus 19.6. klo 11-13. Kesto yksi vuorokausi (24 tuntia).

Kokoontumiset (rallikokoukset): Rallikokoukset pidetään **Hotelli Kuusamossa** aivan Kuusamon keskustassa Torankijärven rannalla.

Ilmottautuminen 19.6. alkaen klo 9.30

Kuumat vihjeet klo 10.00
Kilpailun säännöt klo 10.20
Ryhmäkuva klo 10.45

Tulosten purku 20.6. alkaen klo 15.00

Sauna osaanottajille klo 13-15
Tulosten purku klo 15-n.18
Ruokailu

Ennakoilmottautuminen: Kilpailuun osallistuvista joukkueista pyydetään tekemään ilmoitus ennakkoon 12.6. mennessä joko Hannu Hautalalle (Kiestingintie 12, 93600 Kuusamo, puh 989-8511056, 949-101278, fax 989-8523031) tai Heikki Seppäselle (Uivelontie 2, 93600 Kuusamo, puh 989-853501 (k), 989-8595501 (t), 949-280304).

Kilpailusäännöt ovat entiset; kisassa noudatetaan "Kuusamon henkeä".

Kilpailun toiminnot on nyt keskitetty Kuusamon keskustassa sijaitsevaan Hotelli Kuusamoon. Paikka sijaitsee aivan kansainvälisesti arvokkaan ja tunnetun Torankijärven rannalla. Kilpailun voi aloittaa vaikka hotellin pihamaalta.

Viime kesänä 1992 käydystä kisasta on kerrottu tarkemmin osaanottajille lähetetyssä tulospaketissa ja Lintumiehessä 4/1992 ja Aureolassa 1/1992.

LYL on lahjoittanut juhlakisassa ratkeavan kotkaveistoksen, jossa on vahvimmin kiinni joukkue Tringan vastaisku.

TERVETULOJA MUKAAN KOILLISMAAN SIIVEKKÄITÄ JÄLJITTÄMÄÄN, HAASTAVAT KUUSAMON WANHAT JA KOTKAVEISTOKSEN VALTAAMISEEN VALMISTAUTUVAT NUORET.

Motto: Vielä kerran tytöt ja pojat! Ennätykset rapiskoot!

PKLY TIEDOTTAA

P-K:n lintutieteellisen yhdistyksen kuukausikokoukset yliopiston biologian laitoksella keskiviikkoisin: 28.4., 29.9., 27.10. ja 24.11.

LYL:N LINTULEHTIPAKETTI

Tilaamalla lehtesi LYL:n lintulehtipaketin kautta saat ne edullisimmin. Tilaa valitsemasi lehtipaketti (vähintään 200 mk:n edestä) lähettämällä postikortti osoitteella LYL, PL 17, 18101 HEINOLA. Paketin kautta ei toimiteta oman osoitealueesi paikallisyhdistyksen lehteä! Ohessa lehtien pakettihinnat ja ennakkotiedot:

Lehti	Yhd.	Koko	s/n:oa	Hinta
Ornis Karelien	EKLY	B5	56/1	20 mk
Tringa	Tringa	B5	160/4	60 mk
Sirri	Xenus	B5	52/1	20 mk
Ornis Botnica	KPLY	A5	120/1	40 mk
Keski-Suomen linnut	KSLY	A5	120/3	30 mk
Lintukymi	KyLY	B5	48/1	20 mk
Kokko	LLY	B5	36/1	10 mk
Lounais-Hämeen linnut	LHLH	B5	60/1	30 mk
Siipipeili	MLY	A5	96/1	27 mk
Siipirikko	PKLY	A5	128/4	22 mk
Aureola	PPLY	A5	135/4	30 mk
Siivekäs	Kuikka	B5	90/2	30 mk
Satakunnan Linnut	PLY	A5	200/4	37 mk
Corvus	PSLM	A5	48/1	10 mk
Päijät-Hämeen linnut	PHLY	A5	144/4	30 mk
Suomenselän linnut	SsLY	A5	180/4	45 mk
Hippiäinen	SpLY	B5	120/4	23 mk
Lintuviesti	TaLY	B5	160/4	40 mk
Ukuli	TLY	B5	144/4	50 mk
Hirundo	LUS	A5	40/2	30 mk

=====
M Y Y T Ä V Ä N Ä K Ä Y T E T T Y J Ä L I N T U K I R J O J A /
=====
M Ä Ä R I T Y S O P P A I T A noin 20 kappaletta.

Tiedustelut puh. 973 - 771100 Arto/Arvo Airaksinen
(hintahaitari 20 - 100 mk/kpl sopimuksen mukaan!)

SIIPIRIKKO Vol. 19 1992

	Sivu
Halonen Markku: Yölaulajat 1991 Pohjois-Karjalassa	27
Halonen Markku: Runosoppi	30
Hottola Petri: Keskeneräinen uusi nimistö runnottiin läpi	128
Juvaste Risto: Pohjois-Karjalan selkälokit	51
Kontkanen Harri ja Halonen Markku: Kevätmuutto 1991 Pohjois-Karjalassa	67
Kontkanen Harri, Sormunen Jarno ja Leivo Mauri: Syysmuutto 1991 Pohjois-Karjalassa	80
Lehtoranta Hannu: Päiväpetolintujen pesintä Pohjois-Karjalassa 1991	112
Lehtoranta Hannu: Pöllöjen pesintä Pohjois-Karjalassa 1991	35
Leivo Mauri ja Hottola Petri: Harvinaisuudet 1991 Pohjois-Karjalassa	117
Leivo Mauri ja Pursiainen Jouni: Harvinaisuudet Pohjois-Karjalassa - ARK:n come-back	3
Matero Jukka, Halonen Markku ja Kontkanen Harri: Talvilinnut 1991/92 Pohjois-Karjalassa	103
Miettinen Juha: Kesähavainnot 1991	43
Pursiainen Jouni ja Kontkanen Harri: Maakunnalle uudet lajit 80-luvulla	55
Tiussa Jouko: Täydennys talvilintukatsaukseen 1990/91	30
Haaste: Pongauksen avoin SM-kisa Kuusamossa 13.-14.6. 1992	31
Pohjois-Karjalan Lintutieteellisen Yhdistyksen toimintakertomus vuodelta 1991	126
Vol. 18 1991	32